

ANGLAI ARTINASI PRIE CAMBRAI

Prancuzai varosi pirmyn šiaurėje nuo Aisne

Amerikonams sekasi Vosges ir Woevre distriktuose

ANGLAI PERSIKĖLĖ PER CANAL DU NORD.

Paėmė raktą į Cambrai.

Londonas, rugs. 5.—Iš karės lauko pranešta, kad anglai paėmė gerą vietą laikymuisi ant vakarinio Canal du Nord kranto, paimdami Ruman-court. Dabar jie briaunasi ant miesto Cambrai.

Toliaus į pietus jie paėmė Inchy-en-Artois, Demieourt ir Permes.

Arti Somme anglai persikėlė per kanalą ties Haut Al-laines, dvi myli į šiaurę nuo Peronne.

Anglų linija tesiasi iš Her-mies pietuose ligi vakarūse nuo Ruyaulcourt.

Vidukelį tarp Nieppe ir Sailly, Lys kilyje, anglai paėmė miestelį Croix du Bac.

Fieldmaršalas Haig pranešė, kad stumdami anapus Drocourt-Queant linijos, anglai pasiekė Canal du Nord li-niją. Šiaurėje nuo Arras Cam-brai vieškelio, jie paėmė En-court-St. Quentin.

Zengime pirmyn Flandriją, anglai pasiekė Neuve Chapelle ir Laventie. Toje pačioje apygardoje paimta ir Sailly-sur-Lys ir Nieppe.

Jeigu gen. Ludendorff nori išgelbėti savo kareivius, jisai turi padaryti kontrataką vakariniame fronte. Bet nieko tokio nesimato. Paimti nelaisviai kalba apie didelę armiją, kuri yra prisiręgusi pulties prieš talkininkus.

AMERIKONAI STIPRIAUS LAIKOSI VOSGES'E.

Visur atmuša vokiečių užpuo-limus.

Su Amerikonų Kareiviais Prancuzijoje, rugs. 5.—Ameri-konų fronte, Vosges apygardoje, buvo daug veikimo. Vokiečių užpuolimų partija vienoj vietoj prisiartinio prie ameri-konų apkasų. Amerikonai juos atmušė vien tik su šautuvais. Čionai artilerijai smarkiai veiki. Vokiečiai vartojo bombas su asarų ir čiudėjimo gazu.

Woevre distrikte amerikoni įsiveržė į vokiečių linijas. Kuomet tik juos vokiečiai užpuolė, visada buvo atmušti. Vokiečių artilerijos veikimai čia žymiai padidėjo.

Freeport, Ill., rugs. 5.—Čia high school 3-čijų ir 4-tųjų metų studentai turės pri-verstinai lankyti militarinio lavinimosi klesas.

PRANCUZAI ŽENGIA PIR-MYN DVIEJOSE DALYSE.

Paėmė miestų ir nelaisvių.

Paryžius, rugs. 5.—Karės ofisas praneša, kad prancuzai visu smarkumu stumia atgal vokiečius rytuose nuo Canal du Nord ir tarp upių Ailette ir Aisne.

Prancuzai paėmė Chapitre mišką ir prisiartinio prie mies-to Crisilles.

Šiaurėje nuo Ailette prancuzai pasiekė Coney-le-Chateau ir Jumencourt miestų pakraščius. Pietuose nuo upės nužgiavo toliau rytuose ir paėmė Clemency ir Breye prie-miesčius.

Ant upės Aisne paimta mies-tas Bucy-le-Long. Paimta 1.500 vokiečių nelaisvėn.

ANGLAMS SEKASI ŠALIE CANAL DU NORD.

Vokiečiai didžiame sumišime.

Su Anglų Armijomis Prancuzijoje, rugs. 5.—Gauta ži-nių, kad anglai paėmė miestą Moenvres, už pusketvirtos mylios pietryčiuose nuo Queant.

Vokiečiai visu greitumu bė-ba atgal Canal du Nord apygardoje. Jie baisiai sumišę. Paimta dar tukstantis nelaisvių.

NESUTIKIMAI TARP PRIN- CO RUPPRECHT'O IR LU-DENDORFF'O.

Washington, rugs. 5.—Iš Šveicarijos telegramos praneša, kad princas Rupprecht'as yra didžiame nesutikime su gen. Ludendorff'u. Princas, yra sakoma, buvo priešingas pastarajai vokiečių ofensyvai, sakydamas, kad vokiečiams stokavo ir medžiagos, ir strategiškų pozicijų, kurios buvo reikalingos nusisėkimui.

Jisai norėjęs atsitraukti. Bet kaizeris bijojęs Bavarijos žmonių nepasiganėdinimo. "Sis, gali but, išaiškina, ko-del princas iškeliavo namon ilgomis atostogoms.

AMERIKONAI BOMBAR- DUOJA VOKIEČIŲ BAZĘ.

Su Amerikonų Armija Lor-raine, rugs. 5.—Amerikonų la-kunai paskėmingai bombardavo Longuyon du kartu. Apie 30 lakstytuvų skrido viršų vokiečių linijų ir numetė po ke-lias bombas.

EXTRA!

CHICAGOS PAČTOJE PA-MESTA BOMBA.

4 žmonės užmušta ir apie 30 sužeista.

Vakar pavakarėje Chicagos pačtos busto priegyvyje, iš Adams gatvės šono pamesta smarki bomba. Bomba plysda-ma 4 žmones užmušė ir apie 30 sužeidė. Tarpe užmuštų yra viena moteris. Pačiam buste padaryta dideli nuostoliai. Piktadariai ieškomi. Nėra a-bejonės, kad jie papuls vy-riausybės rankosna.

Abelnai yra spėjama, kad tai bus darbas industrialistų, kurių apie šimtą andai federa-lių teisėjas Landis nubaudė ka-lėjimu. Su visais kitais nu-baustas ir jų vyriausias galva Haywood.

Bombos plysimo metu A-dams gatvės šaligatviaisėjo daugelis žmonių. Iš jų didži-uną pagavo busto griuvėsiai.

Visam mieste pakilo truks-mas. Policija stoji darban. Imta areštuoti visokie provo-kiški gaivalai. Industrialistų vyriausioji kvatiera policijos nuzulta ir tenai išklausinėta atrasti žmonės.

Apie 9:00 vakare iš Grant stovyklos specialiu traukiniu prisiūsta kariuomenė, kuri ap-statyta aplink bustą.

Bombos plyšimas buvo gir-dimas visam vidumiemyje. Sa-koma, kad bomba buvus labai stipri, kokios Chicagoje ne-kuomet nebūta.

Plyšimas įvyko apie 3:00 po pietų.

Karšta dabar bus indus-trialistams ir visokiems subol-ševikėjusiems gaivalams.

CHICAGOS AUKOS KAREJE.

Vakar praneštame Suv. Valstijų karėje nuostolių są-raše yra devyniolika chicagie-čių. Iš jų žuvo du vyrai, 1; mirė nuo žaizdų, 1; pavojingai su-žeista, 10; sužeista, laipsnis nesusektas, 3; pražuvo, 4.

Washington, rugs. 5.—Tarp kit-ko \$8,000,000,000 mokesčių bilius reikalauja, kad ir prez. Wilsonas mokėtų nušimtį iš savo algos. Wilsonas iš \$75,000 algos turės mokėti \$24,595.

Suv. Valstijų pestininkų generolas P. E. Traub ir jo štabas Prancuzijoje.

SUV. VALSTIJŲ NUOS-TOLIAI KAREJE.

Washington, rugs. 4.—Va-kar praneštame pilname nuos-tolių sąraše buvo 912 pavardžių. Iš jų:

Žuvo mušiuose	124
Mirė nuo žaizdų	25
Mirė nuo ligų	13
Mirė nelaimėse ir nuo kitokių priežasčių	6
Pavojingai sužeista	306
Sužeista, laipsnis ne-žinomas	225
Pražuvo	210
Mirė aeroplanų ne-laimėse	3

Washington, rugs. 5.—Va-kar pranešta sekantis nuosto-lių sąrašas:

Užmušta	53
Pražuvo	75
Pavojingai sužeista	166
Mirė nuo ligų	15
Sužeista, laipsnis nežino-mas	78
Mirė nuo žaizdų	7
Mirė aeroplanų nelai-mėse	2
Mirė nelaimėse	6
Visų	402.

Washington, rugs. 5.—Va-kar karės ofisas pranešė se-kantį Suv. Valstijų marininkų nuostolių sąrašą:

Žuvo mušiuose	3
Mirė nuo žaizdų	1
Pavojingai sužeista	1
Sužeista, laipsnis nesu-sektas	2

HOOVER KONFERUOJA SU MAISTO ADMINISTRA-TORIAIS.

Washington, rugs. 5.—Mais-to administratorius Hoover čia konferencijon sušaukė fed-deralius administratorius iš visų valstijų. Tariausi apie naujus planus taupyti maistą.

Visi administratoriai išda-vė gerus pranešimus apie maisto sutaupymą.

DEBESIŲ PRATRUKIMAS UŽLIEJO ANGLEKASYKLĄ

Birmingham, Alabama, rugs. 5.—Debesių pratrūkimas mies-te Lewisburg užliejo angleka-syklą. Du anglekasiu nusken-do ir kitu du pražuvo. Apie du šimtu anglekasių išgelbė-ta, kuomet kiti anglekasiai prasikasė per užvirtusią žemę ir, inėję vandenin ligi juostos, juos išgelbėjo.

CHICAGOJE SUSTREIKAVO BLACKSTO-NE VIESBUČIO VALGYK-LOS PATARNAUTOJAI.

Blackstone viešbučio val-gykla laikinai uždaryta, kuomet sustreikavo prie stalų patarnautojai. Jie lig šiol ga-vo \$40. i mėnesį. Bet to dabar nebeužtenka. Nes svečiai jau sustoję davinėje "tarnagra-žius". Todel tarnautojai da-bar reikalauja \$60 be valgio arba \$45 su valgiu. Taip-gi reikalauja vieno šventadienio savaitę. Kuomet viešbučio už-veizda nedavė tarnautojams to, ką jie reikalavo, iš 50 tar-nų sustreikavo 40.

IŠ KARĖS PARODOS GRANT PARKE.

Vakar buvo anglų diena. Buvo graži programa. Great Lakes marininkų benas suteikė puikų koncertą. Buvo vi-sokių pamarginimų. Tarp jų parodyta nušis apkasuose, "tankų" demonstracija ir mū-šis ore. Verta būtų visiems tai pamatyti.

SUŽEISTA 65 METU AM- ŽIAUS MOTERISKĖ.

Andai automobilio "sofe-ris" nebesuvaldė savo auto-mobiliaus. Užvažiojo ant salio-gatvio. Pavojingai sužeidė Mrs. Rosa Seigle, 65 metų. Ji-nai sėdėjo priešakyj savo na-mų po numeriu 2432 West 12-th gat. Robert Courthey, au-tomobiliaus šoferis, nesuare-tuotas.

Yellow Cab automobilius ties South Halsted ir Harri-son gat. užvažiojo ant Liner Johnson, 16 metų. Apdaužytas ir išlaužta Johnson'o kairėji koja.

Vakar George Edward Moo-re buvo išgabentas iš German-American ligoninės į pataisy-mo namus. Jisai nuo rugp. 13 d. išbuvo minėtoji ligoninė su žaizda nuo kulgos. Policija jį daboj, manydama, kad jisai yra vagilinis ir buvo peršau-tas Blue Island'e, kuomet mō-gino ką apvogti.

Policija ieško trijų vyrų ir jaunos moteriškės, kurie iš W. H. Meyer, 4330 Lincoln ave-nue, brangakmenų krautuvės pasivogė mažą dėžutę su ke-liais deimanto žiedais, vertės \$400.

TALKININKAI ATNAUJINO KOMUNIKACIJĄ IŠILGAI SIBERIJOJE

Suomijos bolševikai vokiečių aukos

RUSAI PAKILO PRIEŠ BOLŠEVIKUS

VOLGA SUJUNGTĄ SU VLADIVOSTOKU.

Atidaryta komunikacija išil-gai Siberijos.

Londonas, rugs. 3 (Suvėlin-ta).—Daily Mail koresponden-tas iš Harbino praneša, kad talkininkai atnaujino neper-traukiamą komunikacijos li-niją išilgai Siberijos—tarp Volgos upės ir Vladivostoko.

Telegrama toliaus praneša, kad čekų-slovakų armijų sar-gybos iš Verki-Udinsko, 80 mylių rytuose nuo Baikalo e-žero, susijungė su rūs. Senio-novo kareiviais šale Onon u-pės. Gi gen. Diedrichs, čekų vadas Vladivostoke, sujungė komunikaciją su trans-Baika-lo čekais.

"Iš Penzos (ant upės Vol-gos) ligi Vladivostoko dabar yra nepertraukiama talkinin-kų kareivių juosta," rašo ko-respondentas.

VOKIETIJA PAVERGIA SUOMIJOS BOLŠEVIKUS.

Vokietijon parsigabens dau-giau kaip 20,000.

Stockholmas, švedijoje, rugs. 5.—Suomijos laikraštis Kar-jala praneša, kad daugiau kaip 20,000 Suomijos raudono-sios gvardijos bolševikų bus pasiūsta Vokietijon. Jie buvo nuteisti kalėjiman už praeitos žiemos sukilimą prieš baltąją gvardiją. Pirmoji dalis jau kelios dienos atgal išgabenta iš Hango.

Suomijos suvokietiejimas, rodo, vis tęsis, kaip parodo Dr. Hjelt'o, Suomijos pa-siūptinio Berlyne, kalba. Hjelt pasakė:

"Suomijoje dar truksta daug susiorganizavimo. Mes dar tu-rime iškęsti daugybę jaunys-tės ligų. Mes turime eiti Vokietijos mokyklon. Nes esame susijungę su Vokietijos poli-tika netik širdies susijandinimo ryšiais, bet ir mūsų ge-neraliais interesais. Sis susi-jungimas tęsis, nes be jo ne-galime užlaikyti savo pozici-jas. Sis susijungimas pagel-bės mūsų ekonominiam padė-jimui. Pirklyba bus tikrai vi-tokia, kaip buvo pirm karės".

La Salle, Ill., rugs. 5.—Čia pastatyta nauja Švento Roko parapijos katalikiška bažnyčia. Bažnyčia lėšavo apie \$35,000. Vyskupas M. E. Dun-ne iš Peoria ją andai pašven-tino.

IŠ RUSIJOS BOLŠEVIKŲ "ROJAUS".

Stockholmas, rugs. 5.—Pa-sažieriai iš Petrogrado atne-ša paskuiatsias žinias apie Rusijos stovį. Leninas prieš čekus-slovakus pasiuntęs dau-gumą savo latvių kareivių. Šitie kareiviai sudarą pati bolševikų armijos branduolį. Jiems vadovauja latvy, bu-vęs Rusijos generalio štabo pulkininkas.

Tikėjimiskas atgijimas Rusi-joj.

Petrograde ir Maskvoje į-vyko religijinis atgijimas. Cerkvės abiejuose miestuose pilnos tikinčiųjų žmonių.

Darbininkai Petrograde gau-na \$300 (600 rublių) algos i-mėnesį. Bet vargiai pragyve-na.

Bolševikai uždavė visus laik-raščius. Išėina tik bolševikiš-ki. Tai-gi Maskvoje atsirado rankraštiniai laikraščiai, kn-riuos padaro duplikatoriai. Kol Petrogrado laikraščiai ne-buvo užginti, Maskvoje jie parsiduodavo po 3 rublius (\$1.50) vienas.

Daugybė rusų oficerių iš-sigelbėjo iš kalėjimo su netei-singais Ukrainos arba Lenki-jos pasportais.

Vokiečiai gelbsti Lenkijos bankų šakas nuo Rusijos bolševikų pasisavinimo. Per rusų-lenkišką rubežį varoma di-delė prekyba. Eksportuojama visokie išdirbiniai, labiausiai guma ir metalai. Nuo karės pradžios Petrogradan atplau-kes pirmas pirklybos laivas—Anna Stinnes.

VALSTIEČIAI SUKILŲ PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Amsterdam, rugs. 5.—Bolševikų kareiviai, maršuojan-tieji Ufa, Perm ir Saratov lin-kon, papuolė vargam. Valstie-čiai sukiulo ir daužo juos iš užpakalio. Intasi priemonių sustabdyti sukilimą.

Bolševiko Uritzky užmu-žėjas esąs jaunas vyras, varžū Leonidas Kannegiessers.

LENINO PADĖJIMAS VI-SAI KRITIŠKAS.

Londonas, rugs. 5.—Iš Mas-kvos telegrama praneša, kad Lenino padėjimas kritiškas. Laukiama krizis už trijų die-nų. Gydytojai iš jo kuno išė-mė kulka.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS
Šiua kasdien išskyrus nedidelius
PRENUMERATO KAINA:

Metams \$5.00
Pusmeti \$3.00
Perkant atskirais numeriais po 2c

Prenumerata mokasi išskaičiuoti. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą, Pirkėjas privalo išsiųsti perkančiam krasojai ar ekspresui "Money Order" arba įdejamą pinigų į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

At NEWS-STAND 2c A COPY
Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.

1800 W. 46th St., Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

Ketvirtadienis, Rugs. 5 d. Sv. Laurynas,
Penktadienis, Rugs. 6 d. Sv. Zakarijas.

REIKIA DAUGIAU GYVŲ ZODŽIŲ.

Iš Clevelando mums praneša, kad to miesto lietuviai nezaledininkai pakrikę. Tačiau Strazdas su keliais saviškiais apsirenka ten naują guštą ir kviečia joni visus buvusius savo nezaledininkus, kaip kokius viščiukus.

Mes gavome vieną raudoną "plekatą", kuriuomi Strazdas tamsuolis kviečia naujoni nusamdyton "bažnyčion". Patsai Strazdas ne bi kaip tituluojasi. Štai: "Gerb. Klebonas kun. Pralotas J. E. Strazdas, D. C." Pirmian "Kunigo Praloto" "bažnyčion" vadinosi "Sv. Kryžiaus", gi dabar — "Sv. Juozapo".

Jei Strazdas ištinka samdyti namus ar daržines ten kokioms savo "bažnyčioms", suprantama, jis ten dar turės tiek pasekėjų. Šitie, turėdami ištekliaus, nežino kur savo pinigus padėti. Bile koks monininkas pamonia, jie ir tempia savo centus "bažnyčių" nusamdymai, duoda progos dykaduonini Strazdai dar daugiau krest paprasto klauno role.

Negaila tų kelių tamsuolių, katrie sebrauja su tokiais tamsybių platintojais Strazdais, Mickevičiais, Bužynskais ir kitais bala žino kokiems. Tegu jie papuikauja. Paskui, sugrįžę tikron bažnyčion, jie bus stipresni savo dvasia.

Tik bloga yra tas, kad tų tamsuonių ir apjakėlių gauja gėdą daro geriems lietuviams. Ne visi juk amerikoniai pažįsta lietuvius iš gerosios pusės. Yra tokių, kurie lietuvius pažįsta iš Strazdų ir kitų bezdionavimo. Šitie amerikoniai, suprantama, tuo piktnašiu ir lietuviai pas juos neturi vardo.

Mes kovojame prieš nutautėjusios socialistus, prieš socialistų patvirkinimą ir jų nedorų darbus. Darbuojamės darbininkus gerai katalikiškais laikraščiais apšviesti ir apsaugoti nuo socialistų žaibangų. Šitą darbą mes žymiai pirmyn stumiame.

Todel butų laikas imties sisteminio veikimo ir prieš lietuvišką nezaledininkiją. Šitam veikimui yra reikalingas labiausias žodis, kaip rašytas. Reikia dažniau rengti susirinkimai ir musų nesuipratusis žmones mokytį doro, kaip reikia gyventi.

Kadangi tamsuoliai, kaip ir cieilikai, nelanko bažnyčių, negirdi Dievo žodžių, tokiems reikia duoti progos kitaip pasirinti akis ir susiprasti. Didžiama jų paklausys išmintingų, gražių žodžių ir paliaus pagonavę. Gyvas iškalbus žodis gali sujudinti labiausiai užkietėjusias sąžines ir uždegti atšalusias tikėjimo širdis.

NAUJOS LAISVĖS PASKOLOS KAMPANIJA.

Ketvirtosios Laisvės Paskolos kampanija prasidės šito rugsėjo 28 d. ir baigsis spalio 19 d. Paskolos didumas dar nepaskelbtas. Spėjama, kad jis bus didesnis už pirmiau buvusias paskolas.

Kadangi paskolos kampanija nepertoliausia, reikia anon iškalno prisirengti. Reikia iškalno tam tikslui sutaupti pinigų ir pirkti Laisvės Paskolos bondus. Pirkti tiek, kiek kas išsigali.

Kaip buvusiose Laisvės Paskolose lietuviai dalyvavo, taip turės padaryti ir dabar tai nėra čia joks priverstinumas. Tai kiekvieno pareiga remti savo šalį, kurioje gyvena ir kur naudojasi laisve.

Laisvės Paskolų pirkimas, tai parinktiniausias pinigų taupymo budas. Už paskolintus pinigus vyriausybė moka gerą nuosimtį. Paskolinti pinigai be to taip stipriai apdrausti, kad apie jų praradimą negali but kalbos. Tai vienas didžiausių naudingas lietuviams daiktas.

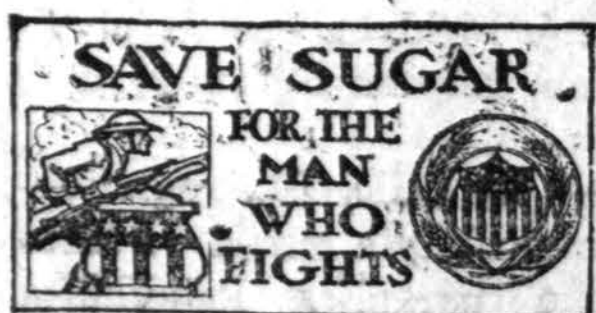
Kitas — tai lietuvių pagarsėjimas svetimauciu akyse. Šiandie gražu pasižiūrėti į angliškų laikraščius, kuriuose paminimas lietuvių vardas, kad oficialiai pranešama, kad lietuviai su tiek ir tiek prisidėjo prie buvusių laisvės paskolų, tiek ir tiek pirkto jie bondus. Už tai lietuviai yra pagerbiami.

Lietuvių skaitlingas prisidėjimas prie Laisvės Paskolos musų tautai užtikrina laimingą ateitį. Vyriausybė ją remiančiais žmonėmis labiausiai pasitiki, tai pažymi savo rekorduose. Gi kuomet įvyks pokarinis taikos kongresas, vyriausybė dirstels į tuos rekordus ir žinos, kas ją rėmė ir ko lietuviai yra verti.

Lietuviai dar ir todel privalo Laisvės Paskolose dalyvauti, remti vyriausybę visomis išgalėmis, kad tuo keliu prisidėti prie kaizerio militarizmo sutraukinimo. Kuomet tas bus atlikta, tuomet pranyks Lietuvoje vokiškoji baudžiava.

Visi tų vieno lietuviai privalo ruošties prie Laisvės Paskolos. Dėdei Samui reikalingi pinigai. Reikia jų jam paskolinti.

Kas neturi progos arba negali kareivauti, tasai kitokiu keliu turi paremti karės vedimą.

Stocks ir Bonds Perkami ir Pardodami veiklus darbas, Andrews & Co.
108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

Visi vyrai nuo 18 iki 45 metų turės Registruotis.

Naujų registrantų skaitlius
sieksias 13,000,000.

(Released by the Committee
on Public Information).

Dabartiniai nuotikiai Prancuzijoje, karės lauke, parodė, kad pergalė užtikrinta. Visa kas reikalinga, tai tik neatlaidus jėgų intempimas, visų aliantų išgalių sunaudojimas. Amerikai reikia prisirengti, kad visa pajėga vokiečių armijoms galutiną smugį uždavus ir senai visų laukiamą pergalę laimėjus.

Toks dalykų stovis išmintingai pataria Amerikos armijas padidinti. Ligšiol Amerika sudarė armiją iš suvirš 3,000,000 vyrų. Ją reikia padidinti, kad nuolatot turėjus priręgtus 5 milijonus vyrų karės veikimams.

Jei kariuomenės rengimas eis tuo pačiu spartumu, kaip dabar palaikomas, apskaitliuojama, kad visi užsiregistravusieji draftui vyrai iš pirmos klasios išsibaigs su 1 spalio diena. Kad išvengtų ėmimo iš 2, 3, 4, 5, klasios, reikalinga surasti naujų vyrų pirmai klasiai. Tam tik vienas kelias buvo — praplešti vyrų draftuojamąjį amžių. Kongresas, visas galimybes apsarstęs, drafto rubežius nustatė nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

Taigi dabar turės registruotis vyrai nuo 18 iki 20 metų, ir nuo 32 iki 45 metų. Vyrai nuo 21 iki 31 metų jau pirmą užsiregistravę buvo. Apskaitliuojama, į draftuojamą

NAUJAS ĮSTATYMAS SVETIMIEMS PAVALDINIAMS DEL IŠVAŽIAVIMO IŠ SUV. VALSTIJŲ.

Perspėjimas visiems svetimiems pavaldiniams kaip
kelionėn rengtis.

(Released by the Committee
on Public Information).

Visi svetimieji pavaldiniai, kurie norėtų išvažiuoti iš Suvienytų Valstijų, ar lig laikui ar visiškai, turi gauti leidimą išvažiuoti, išskirus atsitikimus, jeigu važiuojama į Kanadą ar Bermudą. Leidimai bus suteikiami tikrai geriems išparodymams esant, išrodant kelionės reikalą ir kad asmens iškeliajimas nebus Suvienytų Valstijų interesams bledingas. Visi svetimžemiai (išskirus Vokietijos, Austro-Vengrijos, Bulgarijos ir Turkijos piliečius ir pavaldinius) Kanadon ir Bermudon važiuoti gali be leidimų.

Permito gavimas užsities nuo dviejų iki keturių savaičių laiko, jeigu jis bus duotas. Aplikacija visuose atsitikimuose turi but sudėta pas leidimams duoti agentą, pranešiojo gyvenimo vietai artimiausio. Tieji leidimams duoti agentai paprastai yra imigrantų inspektoriai (Immigrant Inspectors) ir Suvienytų Valstijų advokatai (United States Attorneys), kuriems aplikacija turi but sudėta ar asmeniai ar krassa.

Jeigu svetimas pavaldinis neįsigali susirasti artimiausio leidimams duoti agento, jis gali gauti informaciją apie to asmens vardą, rašant į Foreign Permit Office, Department of State, Washington, D. C.

Rugsėjo 15 d. pradedant,

mojo amžiaus praplėtimo ribas ineis apie 13,000,000 vyrų. Iš tųjų reiks parinkti armijai du milijonu su viršun ir manoma, kad apie tiek iš 13,000,000 bus pirmai klasiai tinkamų. Taigi koks vienas iš 6 ar 7 užsiregistravusiųjų suras kelio prie uniformos.

Registracijos dieną nuskyrė prezidentas specijale proklamacija — rugsėjo 12 d. Toj dienoj turės užsiregistruoti visi Suvienytose Valstijose gyventojai vyrai, aštuoniolikos metų sulaukę ir per keturias dešimtis šešius metus neperėję, išimant tuos, kurie jau užsiregistravę yra (21-31 metų) ar kariuomenėj tarnauja.

Visiems į registracijos amžių ineinantiems vyrams reikia atsiminti, kad registruotis reikia visiems, piliečiams, nepiliečiams ar pirmas popieras turintiems. Dar nereikia, kad kaip tik bus užsiregistruota, tuojaus kariuomenėj reiks eiti. Bet apsilėidimas užsiregistruoti reikiška tokiems bėdą, sulig įstatymų teisma į bausmę. Įstatymo nežinojimu niekas negalės pasiteisinti.

Registracijai palengvinti, registracijos vietų bus daug. Mažiausia viena registracijos vieta rasis kiekviename prieste (pricinet), vietose, kur įvairiuose rinkimuose balsuojama. Kurie angliškai nesušišneka, tokiems bus stengiamasi perkalbėtojus turėti.

Be vieno kiekvienas drafto amžiaus praplėtimu paleistas tenezūmiršta, kad jam reikia registruotis.

visi iš šalies išvažiavimai bus smarkiai reguliuojami nauju įstatymu, kuris tą dieną galėn ineina. Iš kiekvieno aplikančio bus reikalaujama leidimų agentui parodyti pasportą, jo paties valdžios ar konsulio duoto, atnaujinto ar užvizituoto prieš dešimt dienų, pirm negu aplikacija sudėta. Jis taipgi turės leidimų agentui parodyti permitą iš jo drafto "local board", jeigu draftui užsiregistravęs ar registruotinu yra.

Svetimžemiai perspėjami, kad jokiam atsitikime jie negalės leidimo gauti iš išvažiavimo uosto (porto), nebent tokis uostas yra jų gyvenimo vieta. Leidimas turi buti gautas iš leidimų agento, gyvenamos vietos artimiausia esančio; svetimžemiai neturi namų apieiešti ir keliauti į išvažiavimo vietą, pirm negu jie gaus leidimą išvažiuoti. Jokiam atsitikime jie neturi Washington rodytis, kad leidimą gaus.

KIEK DĖDEI SAMUI ATSI- EINA VIENAS KAREIVIS PER METUS.

Suv. Valstijoms karės metu vienas kareivis per metus atsieina \$2,040. Šiandie Prancuzijoje yra suvirš 1,300,000 kareivių. Taigi jų visų per metus užlaikymas atsieina \$2,652,000,000.

Už kiekvieną kareivį lėšos per metus taip padalinamos: Pramaitinimas \$430
Personalis išrengimas 280
Tarnybos išrengimas 650
Alga (imant abelnei kar-

reiviams ir oficeriams) 480
Butai, stovyklos etc. 80
Transportacija (į Prancuziją) 120
Viso \$2,040

DARBININKAI PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Paskiausios žinios iš Rusijos liudija, kad jei bolševikizmas tenai neužvertė kojų, tai jam baigiasi dienos. Pranešama, kad Leninas su savo kompanija pasprūdes iš Maskvos. Vienur-kitur bolševikiški sovietai griunami. Patsai Leninas su Trockiu taikosi palysti po kaizerio sparnu.

Iš visų Rusijos kraštų pranešama, kad darbininkų tarpe plečiasi smarkus priešbolševikiškas ir, abelnei, priešsocialistiškas veikimas. Dangel miestuose paskelbta nauji rinkimai. Darbininkai neapkenčia bolševikų, kaip kokių piktadarių. Bolševikai, gi, už tai atsimokėdami, suimdinėja darbininkų vadus ir šimtus žudo.

Žinomų Petrograde Obuchovo istaigų darbininkai padarė rezoliucijas, pareikalaudami sostinėje naujų rinkimų. Putilovo istaigų darbininkai, kurie visais laikais stovėjo revoliucijos priešakyje, taip pat padarė tokią rezoliuciją, užprotestuodami prieš Lenino valdžią. Be kitko jie rezoliucijoje reikalauja sutverti naujus sovietus, laisvės spaudai ir kuoveikiausiojo steigiamojo parlamentario rinkimo.

Putilovo istaigų darbininkų susirinkimas buvo labai trukšmingas. Bolševikų atstovas Prošjan su buvusiais žmogžudžiais, gi dabar raudonosios gvardijos kareiviais, aštriai užprotestavo prieš darbininkų rezoliuciją visa kosere šaukdamas:

"Visomis savo spēkomis kovosime prieš jūsų sumanomą steigiamąjį susirinkimą!"

Be darbininkai mažai domos atkreipė į tą šauksmą. Pagaliau jie išrinko komitetą iš 50 žmonių, kurie reprezentuoja visas Petrogrado dirbtuves. Šitam komitetui pavesta surasti priemones kovoti visur prieš bolševikus.

Darbininkai paskelbė visuotiną bedarbę istaigose Maxwell'o, Thorntono, Vargunino ir Semenikovo. Tačiau streikto tik vieną dieną, kadangi kitų istaigų darbininkai neisėjo streikan. Darbininkai tvirtina, kad dalinė bedarbė neturi senso. Pirmiausia darbininkams reik susiorganizuoti, gi paskui paskelbti visuotiną streiką, kad tuo budu pakenkti bolševikų gyvavimui.

Badas ir betvarkė.

Kaip matome, bolševikams grumojama naujas ir tai baisesnis už visus kitus pavojus. Nes kuomet prieš juos susiorganizuos darbininkai, tuomet nebus "buržuų kontrrevoliucija".

Kol-kas darbininkai tenai nesusipratė ir, kaip reikiant, nesusiorganizavę. Bet jiems susipratimą veikiai įkvėpė badas ir epidemijos, ką visur palaiko bolševikai. Tuo labiau, kad Leninas su kompanija neįstengia į savo kontroliuojamus didesnius miestus pristatyti maisto. Šito niekur jis negauna. Bolševikai visur miestuose darbininkams skiria duonos 50 gramų dienoje. Bet ir tiek žmonės negali gauti. Turi jie pasitenkinti tik paprastais pažadėjimais.

Leninas su kompanija pramato pavojų ir su šituo rimtai skaitosi. Andai jis Maskvoje, kaip rašė telegramos, sušaukė pramoninkų ("buržuų") susirinkimą. Su šitais tarėsi, kaip save ir savo šalininkus apsaugoti nuo bado. Padaryta daugelis nutarimų. Tačiau tuos nutarimus, pasak Lenino, privalo įgyvendinti bolševikiški sovietai. Po šito kaikurie laikraščiai sarkastiškai pažymėjo, kad nutarinius praveda kompetentiški žmonės, gi jų įgyvendinimas pavadamas paprastais žiopliams. Už tai tie laikraščiai turėjo nukentėti.

Pirkite "Draugo" Šėrus

DALYVAUKITE KONTESTE

"Draugo" Bendrovė platina biznį, užtat didina šėrų kapitalą.

I ketletą mėnesių turi buti parduota šėrų už \$25,000.00. Šėrai ne tik neprapuls, bet, greičiausiai neš gerą pelną. Vienas šėras \$10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vieną šėrą.

Gera progą indėti pinigą į prakilnų ir pelningą biznį. Broliai katalikai ir sesers katalikės! "Imkime savo draugą į savo rankas; patapkite jo savininkais".

Dabar eina lenktynės — kontestas, kurs baigsis 31 d. spalio šiu 1918 metų. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.

Visi dalyvavusieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuosimtį nuo atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar pavieniais), kurie tuo laikų prisiūs daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.

1-moji DOVANA — knygynas už \$200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką — pagal nurodytą adresą patol, pa kol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA — knygynas už \$100.00 ir 2 "Draugo" kopijos už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji dovana — po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems asmenims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaujami instrukcijų ir kvitancijų knygučių

Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,

1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

TREČIOJI LAISVĖS PASKOLA IR LIETUVIAI.

Iš Washingtono oficialiai paskelbta, kad Trečioje Laisvės Paskoloje svetimsčiai lošė svarbią rolę. Paskolos bondus jie įsigijo už \$407,790,350.

Iš šitos sumos \$4,334,350 yra lietuvių.

Be šito daugelis lietuvių gal bondus pirkto ir nuo svetimauciu komitetų. Tokie lietuviai prie lietuvių skyriaus nepriskaitomi.

Iš svetimauciu Trečiosios Laisvės Paskolos bondų daugiausia įsigijo vokiečiai suvirš už 87 milijonus dol.

L. R. K. LABDR. SA-GOS CENTRO VALDYBA.

Dvas. vadovas kun. Myko las Krušas, 3230 Auburn ave. Chicago, Ill.

Pirm. Antanas Naused. 1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Vice-pirm. Pranas Ga, 4539 So. Marshfield ave. Chicago, Ill.

Nut. rast. Julijonas Shogert. 1424 So. 50th St., Cicero, Ill.

Fin. rast. Aleks. Dargis. 79 W 18th st., Chicago, Ill.

Edin. kun. Antanas Stanikynas, 2634 W 67th St. Chicago, Ill.

DIREKTORIAI

Visi Chicago: Frank Veryga, 4539 So. Marshfield ave. Jonas Petraitis, 4549 So. Talman ave.

Povilas Maziška, 3315 Auburn ave. Kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave.

Juozapas J. Elias, 4600 So. Wood st. Kun. Antanas Stanikynas, 2634 W. 67th st.

Kun. F. B. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl. Kun. Alex. Skrypkas, 4557 So. Wood st.

And. Bruozis, 653 W. 18th st. Boleslavas Sekleckis, 3427 Auburn ave.,

Trumpa Lietuvos Istorija

PARAŠE PRANAS.

MINDAUGIS — LIETUVOS KARALIUS.

Viešpatavimo pradžia. Ringaudui mirus Lietuvoje kilo didis ermyderis. Augstai, čiuose ir žemaičiuose daug tuomet buvo kunigaikščių, o beveik kiekvienas norėjo Ringaudą sostan atsistieiti ir didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu tapti, idant kiti jo klausytų. Iš to prasidėjo begaliniai vaidai, kunigaikščiai, ome vienas kitą žudyti, brolis prieš brolį ginklą kėlė, užmiršdami, jog kaimynai to tik ir laukia, kad Lietuvoje tvarka suirtų ir visas kraštas nusilpnėtų.

Nežinia kuo būtų tie vaidai pasibaigę, jeigu 1242 m. didžiojo kunigaikščio sostan nebūtų atsistodęs Ringaudas su nus, **Mindaugas**, vyras narsus ir labai išmintingas. Sunki buvo Mindaugo viešpatavimo pradžia. Kaip kurie kunigaikščiai nenorėjo vyresnybės pripažinti ir kviesi sveitintaučius talkon prieš Mindaugą. Ypač daug blogo darė trys Mindaugo brolvaikiai — Arvydas, Vyktas ir Tautvilas. Jie sukurstė rusinų kunigaikštį Danielių kariauti su Mindaugu, o šis sukėlė beveik visus rusinų kunigaikščius ir dar pasikvietė kardininkus talkon.

Nors iš visų pusių priešininkų apsuptas buvo, Mindaugas nenusiminė. Jis ryžosi iki paskutiniosios gintis, bet negalėjo, tokios daugybės priešininkų įveikti. Pralaimėjęs keletą kruvinų mūšių su rusiniais ir kardininkais, Mindaugas pamatė, jog ginklu nieko nepadarysius todėl sumanė kitu būdu Lietuvą gelbėti.

Pirmiausia jis susitaikė su rusinų kunigaikščiu Danielium, o kad sandora stipresnė būtų dar ir susigininiavo su juo, išleisdamas savo dukterį už Danieliaus sutaus, Švarno. Kraičio vietoje Mindaugis atidavė Švarnui didelius rusinų žemės plotus, kurie kitados buvo lietuvių užkariauti.

Susitaikęs su Danielium, Mindaugas vėl mėgino ginklu kardininkus drausti, bet nieko negalėjo jiems padaryti, ypač, kad daug lietuvių ir žemaičių kunigaikščių ėjo prieš vieną kardininkais prieš Mindaugą. Dabar Mindaugas priverstas buvo ir su kardininkais geruoju taikintis. Jis prisidėjo apsikrikštyti ir atiduoti kardininkams žemaičių žemę.

Mindaugo krikštas ir apsiavimavimas. Matydamas, jog vieniems lietuviams stabmeldžiais esant, musų kraštas niekad nesulauks ramybės, Mindaugas sumanė krikštytis ir katalikų tikybą Lietuvoje įvesti. Todėl, ilgai nelaukdamas, išleido pasiuntinius Rymas pas kardininkų magistrą su brangiomis dovanomis sandoros prašydamas ir apsikrikštyti pasižadėdamas. Gavęs dovanas, kardininkų magistras su Rymos vyskupu ir daugybe svečių atkeliavo Lietuvon Mindaugo krikštynosna. Rugsėjo 7 d. 1252 m. Mindaugas su savo žmona Morta ir dviem sūnum apsikrikštijo. Tą pačią dieną apsikrikštijo dar 60 vyrų Lietuvos diduomenės, tėvūnais vadinamų.

Pats apsikrikštijęs, Mindaugas norėjo ir visą lietuvių tautą apsikrikštyti. Tuojau liepė katalikų kunigams žmones

mokyti ir krikštyti visoje Lietuvoje. Paskui išleido 12 tūnų į Rymą pas popiežių, kad apskaitytų jam, kas Lietuvoje atsistiko.

Popiežius labai džiaugėsi, girdėdamas, jog lietuviai apsikrikštijo, ir tuo pačiu laiku išsiuntė Mindaugui laišką, sveikindamas jį Lietuvos karaliumi ir prižadėdamas jį ir visą lietuvių tautą savo globon priimti ir reikale užtarti. Išleisdamas namo Lietuvos pasiuntinius, popiežius indavė jiems karališką vainiką ir raštą Rygos vyskupui, liepdamas jam Mindaugą Lietuvos karaliumi apvainikuoti. Tais pačiais metais rudenyje Lietuvos suvažiavo daugybė svečių iš kitų žemių, kurių akyvaizdoje Mindaugas tapo iškilmingai Naugardukyje apvainikuotas ir Lietuvos karaliumi apsanktas.

Kova su vokiečiais. Pats apsikrikštijęs ir įvedamas Lietuvoje katalikų tikybą, Mindaugas manė atitolinęs tas nelaimės, kurias kardininkai su kryžiuočiais darė musų kraštui, bet apsvylė. Vokiečiai dar labiau pradėjo Lietuvon smeltis, o tuose kraštuose, kur buvo jau isigriebe, begalo spaudė žmones. Pagalios vokiečiai taip įsidrąsino, jog ėmė reikalauti, kad Mindaugas užrašytų jiems visą Lietuvą, jeigu bevaikin mirytų.

Kada žinia apie šią vokiečių geidulį pasklido tarp lietuvių, visa tauta pradėjo bruzdėti. Sujudo kryžiuočių varginamieji prusai, sukėlė žemaičiai, tikrai Mindaugas vis dar nesiskubino vokiečiams karės paskelbti. Tada žemaičių kunigaikštis Trainaitis atkeliavęs pas Mindaugą, ėmė melsti, kad karalius liautųsi su vokiečiais bičiuliai ir gelbėtų savo tėvynę. Mindaugas, Trainaitis perkaltė, pradėjo rengtis karėn. Išgirdę apie tai, kryžiuočiai paleido paskalą po visą Europą, buk Mindaugas išsižadėjęs katalikų tikybos ir rengiasi visus krikščionis išnaukinti. Iš visų šalių dideliais būriais ėjo vokiečiams talkininkai, ir greitai laiku kardininkai su kryžiuočiais sudarė tokią stiprią kariuomenę, jog tikrai pasitiko lietuvius nuveikti.

Ištraukdami karėn vokiečiai manė, jog dabar jau tikrai galės visą Lietuvą užkariauti, bet labai apsiriko. Mindaugas, nelaukdamas, kada jie Lietuvon įsigriaus, išėjo priešais, ir liepos 13 d. lietuvių kariuomenė susitiko su vokiečiais prie Dubros. Su neapsakoma narsybe, geležimis apsišarvavę, vokiečiai daugel kartų metėsi ant lietuvių, bet niekaip negalėjo jų įveikti. Matydami, kaip kantriai augščiau ir žemiau stato prieš vokiečius savo krutinę, kuršininkai, nors buvo atvaryti vokiečiams į talpą, puolė ant jų iš užpakalio. Suremti iš dviejų pusių kardininkai ir kryžiuočiai nebeistvėrė, smuko iš mušio, kur kas įmanydamas. Dangio kieno tuomet lietuvių išmušė, o dar daugiau nelaisvėn suėmė. Sako, buk belaisvius vokiečius ir jų talkininkus lietuviai tarp savęs ant arklių ir karvių mainė ir nepaprastai pigiai pardavinėję — po grivėną už vyrą.

Po šitam mušui lietuvių kova su vokiečiais dar nepa-

sibaigė, tikrai iš Kuršo persikėlė į Prusus, padrąsinti vokiečių nuopoliu pas Dubrę, ryžosi išsiliuosuoti iš kryžiuočių vergijos, ir kas gyvas stvėrėsi ginklo. Didžiai laimingai jų vadas Enrikas Mantis bepaliyos grūmėsi su vokiečiais. Kryžiuočiai-gi, nebegalėdami ginklu prūsų sudrausti, nežmoniškai kankino kiekvieną, kurs jų rankosna pakliuvo, manydami tokiu būdu prusus nugazdinti. Dvylikai vadų, kuriuos nelaisvėn buvo suėmę, išlupo akis, senelius ir moteris gyvais degindavo, o ką su ginklu pagaudavo, tiems dar baisesnius kankinimus pramanydavo. Tačiau šitos baisenybės tik dar labiau skatino prusus į kovą. Neįveikiamas Enrikas Mantis, kaip audra, blaškėsi po visą šalį, vokiečius naikindamas ir jų pilis su žeme lygindamas. Jam į talką Mindaugas atsiuntė dar kunigaikštį Trainaitį su stipria kariuomene. Sujungusiu savo kariuovius, tuodu karvedžiu 1264 m. smarkiai sumušė kryžiuočius ties Labguva, kur pats didysis jų magisteris galvavo.

Dabar prusai buvo jau kaip ir išliuosuoti, bet vokiečiai nenustojo vilties vėl juos pavergti. Kryžiuočiai tik laukė, kad Lietuvoje nesutikimai kiltų. Ant nelaimės jų noras greitai išsipildė. Du žemaičių kunigaikščių — Daumantas ir Tautvilas — susitarė nužudyti Mindaugą. Prikalbinusiu dar Trainaitį, šiuodu piktadariu 1264 m. nužudė Mindaugą ir du jo sūnus. Repėkį ir Ruklį.

KAS PER VIENI ČEKAI-SLOVAKAI.

Čekai-slovakai, kuriuos Didžioji Britanija pripažino kaimo sąjungininkų tauta, susideda iš dviejų panašių viengitai tautų — čekų ir slovakų. Iš viso jų yra Austrovengrijoje apie 10 milijonų. Jie apgyvena žemės plotą, apie 35,000 keturkampį mylių, Čekijoje, Moravijoje ir Kroatijoje — Slavonijoje. Čekija ir Moravija, administratyvių žvilgsniu, priklauso Austrijai, o Kroatija — Slavonijoje yra Vengrijos rubėnijoje. Čekų nemažas skaičius yra ir Austrijos Silezijoje.

Visų alijantų, priskaitant prie jų ir Suv. Valstijas, tikslas yra panaikinti tą dirbtiną minėtųjų tautų atsiskyrimą ir pagelbėti čekams-slovakams sudaryti vieną neprigulmimą valstybę.

Susivienijimas čekų - slovakų tautų turėtų taip-gi įtekmę ir į Vokietijos imperiją, nes nemaža čekų gyvena ir prūsijoje, Silezijoje, kurį Fridrikas Didysis atėmė nuo Marijos Teresos.

Tarpe Silezijos slavų eina tvirta agitacija už uniją su jų broliais, gyvenančiais Čekijoje, Moravijoje ir Slavonijoje. Prūsijos Silezija, reikia žinoti, yra tai Vokietijos svirnas, kaip kad toki yra ir Alzas-Lotaringija nuo pat 1871 metų. Taigi Prūsiją ir panaudojo visokią intekmę, kad tik nuslopins tautinį bruzdėjimą Silezijoje.

Čekai-slovakai vartoja slavų kalbą. Jų kalba artymais panaši rusų, lenkų, kroatų, serbų ir bulgarų kalboms.

Dešimtamieji šimtmečiai Čekija su Moravija buvo sujungta į didelę valstybę, kurią panaikino vengrai, dabar

PUT IT THERE, SON!

We've got a big job before us—making the world a decent place to live in. You're too young to go into the army line, but I'm mighty proud to see you go into the hoeing line. You're a "soldier of the soil," and by working on the farm you can produce every day food sufficient to feed four soldiers. It is not an easy job to tackle—no easier than mine. It tests your mettle the same as ours will be tested in the trenches. But the work you do on the farm as a member of the United States Boys' Working Reserve is just as important as ours, and I'm glad to go to the front because I know you will fight just as hard at home to give us food as we will in the trenches. So long! Good luck—and STICK!

The U. S. Boys' Working Reserve was organized by the Government as a part of the U. S. Employment Service, Department of Labor, to mobilize the boy power of the nation. Because the farms needed help, the Boys' Working Reserve has confined its efforts chiefly to sending young men workers to the farms. At least a quarter million Reserve boys will take part in farming operations this summer. Many of these young men have been trained in the rudiments of farming in high school courses and in training camps established under the auspices of the Reserve in many states. The Boys' Working Reserve is dedicated to the task of making a producer out of every physically fit boy who is not employed or is in a non-useful occupation.

Parents Investigate

If you have a son between the ages of 16 and 21, investigate the U. S. Boys' Working Reserve. Your boy will be proud to work in "The Army behind the Army" in helping to win the war. When he enrolls, he is given a badge bearing the United States seal; after six weeks on the farm, he gains a bronze badge. At the end of his vacation period, if he has been conscientious and stuck to the job assigned to him, he will win from the Government an honorable service badge. In addition, the employers pay fair wages to the young men. If you are not already acquainted with the Reserve, write to the State Director, U. S. Boys' Working Reserve, care of your State Council of Defense.

U. S. BOYS' WORKING RESERVE
U. S. Dept. of Labor Washington, D. C.

THIS ADVERTISEMENT CONTRIBUTED TO THE WINNING OF THE WAR BY

"Draugas" Publishing Company, 1800 W. 46th Street

LAISKAS IR PRANCUZIJOS.

Antanas Zauris, tarnaujantis Dėdės Samo kariuomenėje, Prancuzijoje, rašo laišką savo draugui Kasperui Narkiniui Kewanee, Ill.

July 31 d., 1918.
Mano brangus drauge!

Aš, Antanas Zauris, suradęs liuosą valandėlę pasikalbėsiu su jumis, mano brangus drauge. Visųpirmiausia sveikinu aš jus su jūsų žmona ir dukrelėmis, linkėdamas naujiems Viespaties Dievo visokių laimėjimų jūsų reikaluose.

Šiuoni pranešu, kad aš esu sveikas iki šiol, ko ir jums nuo Augšausio trokštu.

Dabar pranešu, kad mes turėjome didelį susirėmimą su tuo prakeiktu vokiečiu. Man teko matyti tas, ko nebuvau matęs. Tikėk man, kad net

ir dabar šurpas ima kaip pamanau. Tik linksma, delto, kaip matai didelius vokiečių pulkus paimtus nelaisvėn, o kitus bėgant atgal galvatrukčiais. Žinai, geriau yra vyti, ne kaip bėgti. Musų kariuomenė vokiečius taip skina ir guldo, kaip rugių pėdus rugėjuitei. Renkame vokiečius taip, kaip grybus po lietuvių. Nespėjai nei apsidairyti, o štai pulkas "Kamerad" (vokiečių nelaisvių) jau eina su iškeltomis rankomis. Kare, tai karė. Žinai, netenkame ir mes savo kariuovę, bet nei pusės tiek, kiek vokiečiai.

Mums tenka daug vokiečių šautuvų ir kanuolių. Aš manau, kad mums pavyks neužilgo užbaigti kelionę į Berlyną. Tada tai gaus kaizeris. Tuomet nušluostysim ašaras nuskrastai Belgijai, numaldysim jos vaikus ir pasotinsim visus badu mirštančius. Tada užtekės šviesi saulutė ant

šio pasaulio. Kuomet sugriauim prakeiktą Vokietijos militarizmą ir nuversim kaizerio sostą, tada žydės laimė ir vienybė visame pasaulyje.

Prašau draugo atrašyti man laišką, nes aš labai laikiu.

Dabartiniai laikai mes esame ant poilsio, ne fronte. Bet nežinau kaip ilgai busime. Jeigu Dievas padės, pasilsėję kaip sugryšim į frontą, tai vėl kaizeris vėjo gaus.

Su šiuoni taru sudiev, brangus prieteliai. Gal neužilgo pasimatysim, o gal ir ne, nes nežinau savo likimo. Gal sveikas sugryšiu, o gal kur ant kalnelio Prancuzijoje ant visados reiks pasilikti. Vienok Dievo valia. Jeigu Dievas padės, tai gal sveiki sugryšim.

Šio pasaulio. Kuomet sugriauim prakeiktą Vokietijos militarizmą ir nuversim kaizerio sostą, tada žydės laimė ir vienybė visame pasaulyje.

Prašau draugo atrašyti man laišką, nes aš labai laikiu.

Dabartiniai laikai mes esame ant poilsio, ne fronte. Bet nežinau kaip ilgai busime. Jeigu Dievas padės, pasilsėję kaip sugryšim į frontą, tai vėl kaizeris vėjo gaus.

Su šiuoni taru sudiev, brangus prieteliai. Gal neužilgo pasimatysim, o gal ir ne, nes nežinau savo likimo. Gal sveikas sugryšiu, o gal kur ant kalnelio Prancuzijoje ant visados reiks pasilikti. Vienok Dievo valia. Jeigu Dievas padės, tai gal sveiki sugryšim.

Likite sveiki.

Antanas Zauris,
30th Machin gun. Co.,
A. E. F. France.

KATALIKŲ SPAUDOS DE JOS CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Kun. P. Lapelis — pirm., 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

J. Tumasonis — raštininkas, 458 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Iz. Nausieda — ižd., 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

MUSŲ MOTERIMS.

LIETUVAITĖS, SIEKITE MOKSLO!

Šioj šalyj gimusios lietuvaitės dažnai nori pasimokyti daugiau, kad paskui paliktų ištikimomis Dievui ir Tėvynei. Bet ar jos žino, kur galima joms pasiekti augštesnio mokslo? Bernaičiai yra priversti trankytis po svetimtaučių mokyklas. Bet lietuvaitės, ypač gyvenančios Chicagoje, yra labiausiai laiminęsnės. Čia jos, baigusios parapijines mokyklas, gali toliaus lavintis mūsų lietuviškoje tautiškoje įstaigoje.

Chicagoje gyvena augštesnieji lietuviška mokykla. Tai Šv. Kazimiero Seserų Akademija. Ten mūsų seselės galima išieiti augštesnį mokslą.

Argi lietuvaitėms nebūtų linksma, jei kokia svetimtautė jų paklaustų, kokią mokyklą lankot, gi jos jį tai atsakytų: St. Casimir's Academy. Svetimtautės, tai nugirdusios, labiausiai lietuviškas gerbtų. Nuo to ir lietuvių vardas daugiaus pelytų.

Mūsų motinos, turinčios priaugusias dukreles, turėtų atkreipti į tai domą. Nes mintoje lietuviškoje Akademijoje jų dukreles būtų išauklėtos dorai. Jos paliktų brangios Dievui ir Tėvynei.

Todel lietuvaitės, kurios nori pasiekti augštesnio mokslo, tegu eina į savo tautos mokyklą.

Šv. Kazimiero Seserų Akademija yra labai gražioj vietoj, ties Marquette Road, Salimais dideli, Marquette parko. Apylinkės daugiaus apgyventos lietuvių. Sveikas oras. Del informacijų galima rašyti adresu: 2634 Marquette Road, Chicago.

Nuoširdžiai patariama lietuvaitėms šituo pranešimu pasinaudoti.

V. F. Damašas.

GERA ŠEIMININKĖ.

Gera šeiminkė savo naminiams darbams visuomet turi iškalno sudėjęsi planus arba programą. Tada būtinai yra reikalinga, kad sutauptų laiką ir pinigus. Atliekant įvairius darbus paskirtomis valandomis sumažinamos sunkenybės.

Pirmą apliešiant rytmetį miegamąjį kambarį, patalą apverčiamas ir pravėdinamas. Gi paskui imamasi prie pusryčių. Taip pat pirmą išiešiant iš prašimosi kambario tenai kiek reikiant apšvaroma, taip kad dienos metu tenai nereiktų nieko daryti.

Kasdieninį namų darbų gerą šeiminkė atlieka visapusiai. Gi kuomet ateina apšvalymo diena, tuomet tai neprisieina "užsimušti darbu", kaip ne viena dažnai skundžiasi. Tokia šeiminkė, atsilankius svetimam žmogui, nereikalauja atsiprašinti, kad visi namų kampai yra "užversti".

Namų viduje gera šeiminkė kasdien tinkamai apvalys, visus kambarius pravėdina. Šitam darbu praleis apie porą valandų. Gi po to užsiims kitokiais reikalais.

Nuėjus grošėnėn jūnai patį pasirenka maisto produktus. Per telefoną nekuomet nieko neužsako. Telefonu maistą užsakyti yra gera tik skaitlingoms šeimynoms.

Daugelis moterų ima ga-

minti pietus pradėjus stalo pataisymu. Kuomet ant stalo sudeda lekštes ir šaukštus, tuomet imasi prie valgių vrimo. Gi tas viskas turėtų but kaip tik priešingai. Pirmiausia reik užkaisti valgius, gi paskui bus laiko sutvarkyti stalą.

Gera šeiminkė greičiau ir geriau atliks savo darbą už kitas ir visuomet tai padarys laiku. Gi prasta šeiminkė nuolat dirbs ir nekuomet tinkamai neatliks jokio darbo.

Ag.

KAIP APSAUGOTI VAIKUS NUO LIGŲ.

Iš kai kurių miestų vis dažniau pranešama apie apšreikšią epidemiją, vadinamą skarlatina. Šita liga yra bjauriausioji ir limpamiausioji vaikų liga.

Visos ligos pakyla užsikrėčius jų nematoma akim perais, arba bakterijomis. Skarlatinos bakterijos gydytojams dar nėra gerai žinomos. Tik žinoma, kad tos ligos perai labai užkrečiamieji arba limpamieji.

Dažniausia ta liga priilimba prie 3 — 10 metų vaikų. Pasveikę vaikai nėra apsaugoti nuo susirgimo toja pačia liga. Kai kurie vaikai skarlatina atserga po kelis kartus. Suprantama, tik tokiu būdu turi stiprų organizmą. Organizmas ligą įveikia ir vaikai pasveiksta. Silpnai vaikai ligos neatlaiko.

Skarlatina yra neapsakomai užkrečiama. Su ja galima užsikrėsti sergančio draugu, žaislais ir kitokiais daiktais, kurių sergantis pasilyti. Svaugusioji ypač to ligą lengvai gali išnešioti. Su skarlatina nėra juokų.

Neduolet Dieve, kad ta liga patektų į mūsų namus. Bet jei jau kartą patenka, reikia saugotis, kad tos ligos perais neužkrėstų kitų namie vaikų, kad jos neišnešiotų po kaimynus.

Jei kokiuose namuose per nelaimę apšreikšia toji epidemija, reikia visuomet kambarius vėdinti. Sergančio vaiko kambarius privalo but kuodažniausia pravėdinamas. Nereikia bijoti, kad vaikas per kambario vėdinimą persisaldytų. Sergantis vaikas visuomet turi but atskirtas nuo kitų sveikų vaikų. Reikia nuogugnai pildyti sveikatos departamentų įspėdymus, gydytojų patarimus. Sergantį reikia taip saugoti, kaip gydytojo liepiama.

Bet apart skarlatinos ir kitokios bjauros ligos prie vaikų prikimba ir juos smaugia. Jeigu motina pastebi, kad vaikas ima nerimauti, jei jo liežuvis yra apklotas, jei yra uždegtas, šiuose atsitikimuose neužtenka vaikui duoti vaistų "paliuosuoti" vidurius. Bet reikia kuoveikiau kviesti gydytoją. Tokiuose atsitikimuose kiekvienai valanda yra brangi.

Kad apsaugoti vaikus nuo visokių ligų, reikia prižiūrėti, kad vaikai nesiglamonėtų su šunimis arba su katėmis. Prieš kiekvieną valgių reikia vaikams nuplauti rankas ir neiešti jiems bradžioti arba voliotis po dumblynus, visokias nešvarbes gatvėse ir gatvėse. Kur yra auginami vaikai, geriausias daiktas tuose namuose

nelaityti nei šunų, nei kačių.

Tik noliai prižiurimi vaikai gali but apsaugoti nuo visokių ligų, kurios dažnai ima pradžia nuo visokių nešvarbių.

Agūna.

KAIP AUKLĖTI MERGAITES.

Vienas Suv. Valstijose angliškas laikraštis neseniai buvo paskelbęs konkursą kuogeriausiam atsakymui į klausimą:

"Ka turime padaryti iš mūsų dukterijų?"

Gavo daugelį atsakymų. Tinkamiausias atsakymas pripažinta sekantis:

"Visų pirma padaryti iš jų moteris drąsias ir stiprias širdies. Paskui duoti joms mokslą. Nedrauskie joms lavintis augščiau, jei jos to trokšta. Duokite joms į rankas kokį nors amatą, kad jos būtų savarankios, kad galėtų pačios užsidirbti duoną, kad nereiklaūtų žvalgyties, idant kuoveikiau ištekėti ir gauti užlaikymą."

"Pamokinkite jas pagaminti geras valgius, išmokinkite prosyti, lopyti, siuti drabužius. Pasakykite joms, kad virtuvėje visuomet yra reikalingas taupumas, kad gerą valgių gaminimas apsaugoja žmones nuo ligų ir išlaidų gydytojams. Intinkinkite savo dukteris, kad doleryje yra šimtas centų. Kad taupumo svarbiausias principas yra tame, idant mažiau išleisti, kaip pelnįjama, kad vargas laukia tuos, kurie daugiau išleidžia, negu pelnija."

"Pamokinkite jas, kad bovelinė juodelė, už kuria pilnai užmokama, daug tinkamesnė kaip šilkinis rubas, patintas kreditan. Dukterys iš jaunų dienų privalo praktintis prie kokių nors daiktų pirkimo ir pardavimo ir pagaminimo išlaidų sąskaitų."

"Pasakokite joms dažnai, kad doras darbininkas su "overalls" ir paraitotom marškinų rankovėm šimtą kartų yra garbingesnis, net kadir būtų bėdiniausias, negu tuzinas išsipusėsių ir išdidžių jaunų "sportelių", praleidžiančių laiką paprastam tinginivimui."

"Pamokinkite jas apdirbti daržius ir auginti daržoves ir gėles. Jei turite išteklių, leiskite joms pasimokinti groti ant pijano, braižymo, teplirystės. Bet žinokite, kad tai yra antraeiliai daiktai ir naminiam sugyvenime jie neturi reikšmės. Verčiau pamokinkite jas giedoti. Nes giedojimas dažnai pralaina nusiminimus ir pakilusius nesmagumus."

"Ir kuomet ateis laikas joms įkurti naminį židinį, pasakykite, kad naminė laimė pačią ne iš pinigų, ne iš turto, bet iš sužadėtinio šlovio ir jo moralio pabudžio su patybiomis."

U. S. Food Administration.
Just ez de buckwheat cake rot flop over on his face, Br'er Bacon "dunce" dance "trou" en say, sez:—"One good tū'n desaves en nuthin' sezze."—"Meanin' dat ef de sojer boys go en do de fightin' fer us, de leas' we alle kin do is ter sen' em all de wheat—en eat buckwheat instid. Co'n meal, rye en barley flour fer us will hep a lot too."

PRIPAŽINTA PER MUSŲ ALIJANTUS.

Mūsų alijantai paskutiniiais laikais pripažino Triner's American Elixir of Bitter Wine kaip geriausią vaistą nuo visokių vidurinių ligų. Gavo geriausius dovanas — kaip auksinius medalius ir Grand Prix — Anglijoje (Londono 1910), Belgijoje (Brussels 1910), Italijoje (Ryme 1911), Prancuzijoje (Paryžiu 1911), ir paskui didelį medalį San Francisco, 1915, ir Grand Prix Panama 1916. Šie visi medaliai buvo augščiau, kuriuos galima gauti. Triner's American Elixir of Bitter Wine yra geriausias vaistas nuo galvos skaudėjimo, nerviško, nevirškinimo ir kitokių ligų. Kaina vaistinyčiose \$1.10. Tas patis medalis buvo duodamas ir Triners Linimentui, kuris yra geriausias vaistas nuo neuralgijos, lumbago išsikukimo suputimo ir kitų ligų. Kaina 35c, ir 65c, per pačią 45c, ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-1343 S. Ashland Av., Chicago, Ill. (Apg.)

Vincas Stancikas yra "Draugo" agentas Town of Lake. "Draugo" Administracija jį įgaliojo šią savaitę West Side ir Brighton Parke apšankyti visus "Drango" skaitytojus prenumeratos reikalais. Kiekvienas lietuvis gali jam užsimokėti už dienraštį "Draugo" "DRAUGO" ADM.

PRANEŠIMAS

Visam Bridgeporte "Draugo" agentas yra JUOZAS MOZERIS. Jis savo ofisą turi po num. 3313 SO. HALSTED ST. Juozas Mozeris yra įgaliojats kolektuoti už dienraštį "Draugo" pinigus nuo skaitytojų, priminti "Draugo" prenumeratą ir paskelbimus.

Bridgeporte lietuviams todel dabar yra didelis parankumas atlikti visus reikalus, turinčius sąryšį su "Draugo", Juozo Mozerio ofise.

Tai laiko sutaupymas, nes turint reikalų lietuviams nereikia važiuoti "Draugo" ofisan, bet galima viską atlikti ant vieto.

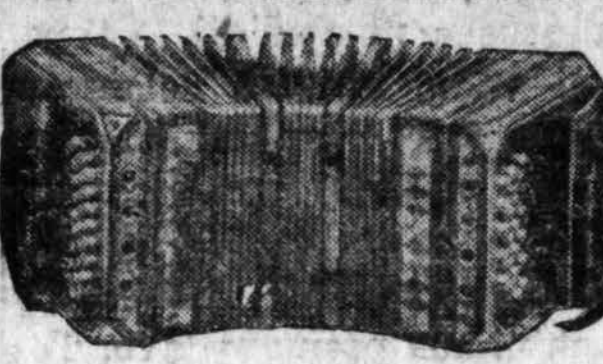
Nepamirškite adreso: JUOZAS MOZERIS, 3313 SO. HALSTED GAT.

Agentą Juozą Mozerį galima rasti jo ofise kasdien nuo 9:00 ryto ligi 11:00 dienos. Gi vakarais: Utarninkais, ketvergais ir subatomis nuo 5:00 ligi 9:00 vakare.

"DRAUGO" ADM.

Kada persisaldai
Ištrink kaktą, krutinę ir apacias kojų
Dro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo
Tikras tikrai su pažymėta marke
"IKARA"
35c ir 65c. butelinkas visose aptikose arba
išsiųsti
F. AD. RICHTER & CO.
4-80 Washington Street. New York, N. Y.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie gražiai koncerting ir angštai rekomenduojama kaip geriausia koncertina padaryta. Suvisnyčiose, Vaistinyčiose, Amerikoje, Mūsų galima jas parapijinti augšto arba šamo tomo.

Reikalaukite šitaip, kaip šitaip, kaip šitaip.

George & Vitak Music Co.
1648 W. 47th St., Chicago, Ill.

F. B. BRACHULIS
Lietuvius Advokatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1267 Tel. Central 322
CHICAGO, ILLINOIS
Gyvt.: 1111 So. Halsted Street
Telefons Tarda 2220

VIENTAINĖ LIETUVIŠKA APIEKA

Philadelphiajį Inkorporuota.
Cionais galima gauti kaip amerikonišką taip ir Europišką gydytoją. Norint gauti katalogą kitiame aprašyta apie visokias gydytojas ir ligas reikia įdėti už 3c. krasos šanklelį.

Reikala kreipkitės pas savo tautiečių o pilnai busite užgandinti.

JOHN A. PUSCHUS,
1236 S. 2 St. Philadelphia, Pa.

FORNITIETI PAGERINT SAVO BUVI
ISEINANT IS SUNKIAI DEBANKOS KLESOS. Savo lūnosose velandose galite išmokėti klipit, sluit ir prosyti ant gerų rošinių.

KURSAS \$15, \$25, \$35 ir \$50.
ant lengvų išmokėčių. Atleikite šiandien į mūsų mokyklą ir persitinkinkite.

Kambaris 416-417 Fries City Hall
MASTER TRADES SCHOOL
118 N. La Salle St.

KĄ REIKIA IŠRASTI?

Jei gū nort žinoti, ką išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų lietuviškoje kalboje knygutę po vardu "Lietuviškas Išradėjas", kurią UŽDYKĄ kiekvienam išsiųsime ir į Jumis parodys ką išrasti, kaip patentą gauti ir kaip jį parduoti.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.
256 Broadway (D.S.)
New York, N. Y.

VISIEMS GERB. KUNIGAMS IR AMERIKOS LIETUVIAMS KATALIKAMS PRANEŠAME,
kad
Katik išėjo iš spaudos
labai reikalinga ir naudinga knyga.
Plati
Šventa Istorija
Seno ir Naujo Istatymo.
RYMO KATALIKŲ MOKSLO VADOVELIS.
Šutaisė
MAG. SO. THEOL. KUN. D. BONČKOVSKIS.
Lietuviškai vertė
Dali I, Kun. VI. Mironas,
Dali II, Kun. K. Kazlauskas.
Išleista lėšomis
Draugas Pub. Co.
Kaina apdarytos \$1.00
Perkantiems daugiau ir mokykloms nuolaida.
DRAUGAS PUB. CO.,
1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvius Advokatas
29 So. LaSalle St.
Vakareis 2911 W. 22nd Street
Rockwell 6999
Residence Humboldt 97
CHICAGO, ILLINOIS

Dr. C. Z. Vezelis
LIEUVIUS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4715 SO. ASHLAND AVENUE
anti 47-los Gėvės.

Liet. Vyčių Taupinimo ir Skolinimo Bendrovė
Geriausias būdas yra taupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus—tai prie
VYČIŲ TAUPYMO IR ŠKOLINIMO BENDROVĖS
Ši bendrovė yra regulieriškai peržiurima per valdžią (State of Illinois).
Nauja serija jau prasidėjo, tuojaus nieko neaukdamas pradėk ędėti savo pinigus ir buti šios bendrovės nariu. Mokėti galima nuo 25c. ir augščiau. Nuošimtis yra mokamas daug odesnis, negu kokioj bankoj.
Susirinkimai yra laikomi ir priimami pinigai paneleliais 7:30 val. vakare, Šv. Jurgio mokyklos kambariuose No. 1.
J. ZAKAS—Pirmininkas,
P. BALTUTIS—Raštininkas
B. SEKLECKIS—Medininkas
V. RUTKAUSKAS—Advokatas.
DIREKTORIAI:
S. J. Petkus, S. Simūlis, J. Baltutis, P. Kulis, Ona Balašaitė,
V. Rutkauskas, P. Makuška.

REIKALINGI AGENTAI PRAKILNIAI DARBU!
Lietuvos Atstatymo Bendrovei reikia agentų-igaliotinių visose Amerikos lietuvių kolonijose. Geros išlygos. Užtikrintas pasisekimas. Lai atsišaukia darbštys vyrai, kurie nori patarnauti Lietuvai ir užsidirbti sau.
Platesnių informacijų suteiksime laišku.
Reikia taip pat ir agentų užrašinėjimui Bendrovės leidžiamo mėnesinio laikraščio "Lietuvos Atstatymas." Atsišaukite šiuo adresu:
LITHUANIAN DEVELOPEMENT CORPORATION
320 Fifth Avenue, New York, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE
NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO
Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje
Parduodame už žemąsias kainas, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškamis drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, aušubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smulkių, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklius draugystes, taisome laikrodžius ir muzikinius instrumentus atsakandai. Kurie prisigę trijų centų kraszenki gaus katalogą veltai.
Steponas P. Kazlawski
4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefons: DROVER 7809

Lietuviai Amerikoje.

CLEVELAND, O.

Stebėtinas dalykas. Neįtėkėtina, bet visgi faktas: tai pasilaikymas nevaliežniškijos Clevelande. Nors ir parinktiniausi bus grūdai, bet visgi peltų jų tarpe rasis, tas rodos lig neįsivengtina, kad tikslai savo vardą palaikyti. Kiek teko susidurti su clevelandiečiais, dalyvanti pramogose jų tarpe, su jais trumpą laiką bičiuliuoties, jie pasirodė apšviesti, inteligentiški, vienybės užlaikantieji žmonės. Už tai verti didelės pagarbos. Tačiau, ir labai nenorint, atsirado jų tarpe sanjalė tokių tamsų, nesuipratėlių, kurie užlaiko tą tamsybės palaikytąją ir jos skleidėją, bambizą "gerb. kleboną kun. pralotą J. E. Strazdą, D. C." Taip jis pats save daber vadina. Matote, jis jau netoli vyskupo yra. Kaip kitus plekatus mėtys ant gatvių, tai jau nešios vyskupo titula. Jo parprotys yra mėtys plekatus ant gatvių ir juose garsinti kiekvieną naują "bažnyčią", "mišias" ir "mišpatus". Sitą savo naują parapiją pavadino jau ne "Sv. Kryžiaus", bet "Sv. Juozapo". Stai kaip jo plekate skambina: "Dabar pasivadino Sv. Juozapo parapija. Yra inkorporuota ir turim Sv. Juozapo čarterį". Nei smulkūs, kaip savo biznį taip, nei smulkūs, kaip tas bambizas Strazdas. Nėgana dar to, kad jis "Sv. Juozapo čarterį" turi, stai tame pačiame plekate skambina: "Svarbiausia bus apkalbama apie ingiliją Clevelando lietuviams savo kapinių". Argi tas bambizas neapsprings norėdamas tiek daug apžioti?

Sitas lai paskatina Clevelando lietuvius katalikus Sv. Jurgio parapijos, o ypač kleboną kun. Juozą Halaburdą, neatidėliojant statyti naują ruimingą bažnyčią, kuri butinai Clevelando lietuviams yra reikalinga dėl tokio didelio parapijų skaitliaus. Lotai išmokėti ir išde turi nemažai kapitalo. Dabar ta menkutė medinė bažnytelė gali sutalpinti vos dalį parapijų. Žmonės turi eiti į svetintaučių bažnyčias ir prie svetintaučių parapijų priklausti. Tai kurgi čia bambizai: Strazdai, Mickai, Mikelsonai ir tiems panašūs nesiveis. Visa Sv. Jurgio parapija gali nuklysti. Bepigu Strazdū kalbėti jau ir apie įsteigimą savų kapinių.

Pirmiau Strazdas su pasididžiavimu prie savo pravarės prikerkdavo D. D. Žmonės tuoj suprato ką tos raidės reiškia. Ogi, sakydavo, kad tai Durnių Durnius. Bet Strazdas šį "mokslo" laipsnį greit perėjo. Dabar žinojėms sako ir plekatuose skelbia vietoj D. D., jau D. C. Žmonės vėl pradėjo galvoti ką tos raidės reiškia. Vienas jo "parapijos" pasakė, kad tai, girdi, yra "Daktaras Čeverky" ir jau norėjo nešti jam savo čeverkykus lopyti, bet kitas jį sulaukė, sakydamas, kad tai reiškia, "Durnių Čerauminkas". Kiti dar sako, kad tai "Durnių Čibukas". Bet kas dabar tikrai įspėtų raižių reikšmę.

Tas bambizas ramius gyventojus ir neramumą įvaro. Kaip tik kur apsigyvena, tai vyrai turi darbus mesti ir savo jaunąs pačutes daboti.

Taip ne vienas jau turėjo daryti.

Dabar kyla klausimas: ar ilgai clevelandiečiai toleruos tokį šašą, pavidalę Strazdo su visa nevaliežniškija, ant savo kuno? Kiek man tekė pažiūrėti clevelandiečius, galiu atsakyti, kad neilgai. Jų susipratimas, inteligentiškumas, solidariskumas, nenuilstanti energija prašalins šį piklą šašą. Visi jį tikime ir laukiame.

Devery — Pr.

ST. LOUIS, MO.

Sv. Kazimiero draugija parskvietė Bažnyčios bjaurioją.

Rugpj. 14 ir 16 d. d. atsibuvo prakalbos su paveikslais, kurias laikė koks tai T. Kučinskis. Prakalbas surengė Sv. Kazimiero draugija, prie kurios priguli apie 125 katalikai ir apie pusę tuzino cecilijų - laisvamanių. Pagarsinimuose buvo rašoma buk bus kas tai naudingas ir moksliškasis. Patonijęs tai nurykau ir, o, manydamas, kad galėsiu kas pasimokinti, bet apsiirkau. Bavo tai pasibaisėtinas pludimas ant Bažnyčios ir dvasiškijos. Pirmiausiai išniekino popiežius bjauriausius žodžiais, kokių negalima nei į laikraštį rašyti. Paskui melavo iš Amerikos praeities. Aiškino, kaip A. Lincolnas (koks buvo bedievis ir cecilijų) Rariavo su kunigais už nūgierių palūšimą ir kaip paskui jį kunigai nužudė (ar gi reikia didesnio akių mulinimo). Toliau rodė paveikslus, kurie daugiausiai buvo mūzini iš "Šakės", kiti buvo neva apie "Inkviziciją". Čia jis aiškino apie inkviziciją, bet neturėdamas apie ją mažiausio supratimo, pludo ant kunigų, popiežių ir Bažnyčios, viską bjauriai šmėždamas ir meluodamas. Ant galo parodė paveikslą "iš vytų kunigų", girdi, jie išvyti, tiktai padarė socialistas. Kurie neporėję eiti, tapo išžudyti. Čia jis sušuko, kad ir Lietuvoj kunigams reikėtų taip padaryti. Cecilikai - bedieviai turėsi juos iš Lietuvos išvyti, kitas išžudyti. Cecilikėliai tas labai patiko; jie nesvietiška plojo rankomis, tripė, spardėsi ir šokinėjo.

Baigdamas blevyžgas pasakė, kad kitą vakarą aiškins "Astronomijos" mokslą. Nors visi netikėjo, kad tokių burnotojas galėtų pažinti nors kokį mokslą, bet žingeidumo delei nuvykau. Nagi pasakojo, kad ant žemės yra vanduo, auga medžiai, žolės, gyvena gyvūnai, žmonės ir tt. Pagaliau aiškino apie žvaigždes ir prie kiekvieno paveikslėlio išjuokė kunigus. Statė save dideliai mokyti; aiškino kaip žemė sukasi apie saulę, ir tas "didelis mokslavirys" išaiškino, kad žemė apsimant apie saulę per 235 dienas.

Pasakė, kad du metus mokėsi, o mažiau žino negu vaikas mokinęs vienus metus. Dar parodė šlykščius iš "Šakės" paveikslus bjauriojančius kunigus; ragino cecilikus kuodaugliausiai prisidėti prie išleidimo "Šakės" ir kitų šlamščių, girdi, žmonės Lietuvoj jį ištroškė, tai po karės reikės jį daug praplatininti bedievybės.

Ne tiek stebėtina, kad tas bedievis cecilikas taip pludo ir bjaurino viską kas yra

šventa ir dora, bet labai stebėtina, kad Sv. Kazimiero draugija, prie kurios priguli kuone vieni katalikai, ir net keletas pačių parapijos komitetų, surengė tokias bjaurias prakalbas. Galima spėti kodel, nagi, kad katalikai apsiroleidę, nei kiek neprotuoja, nesisistengia pažinti kas jų ir Bažnyčios yra prieštai, o prigulintieji prie draugijos keli bolševikai tampo ją, kaip kokią nudėvėtą vyžą. Minėta draugija nors senai gyvuoja, bet nieko naudingo del lietuvių, ir Lietuvos nėra surengusi, bet galų gale štai ką surengė.

I prakalbas atsilankė apie du tuzinus žmonių vien bedievių. Kazio Brolis.

DETROIT, MICH.

Gražus ir pavyzdingas išvažiavimas.

Rugpj. 25 d. L. Vyčių 79 kp. turėjo išvažiavimą (Gaugine) Belle Isle parke. Jau nimas nuvažiavęs į minėtą vietą žaidė lietuviškas žaisles, ir dainavo tautines daineles. Pažadus ilgokai valandai, buvo pakviesti visi prie pietų. Bevalgant gardžius valgius ir begeriant saldžius, lengvus gėrimus, kurie buvo namie padaryti darbiščių lietuvių, šnekučiuotasi. Po pietų prasi programą. Visų pirma prakalbėjo kuopos pirmininkė p-lė M. Kvetinskaitė, paskui J. Salimas, S. Cibulskis, S. Wolk, S. Atkočinnas ir K. Gervilis. Visų kalbos buvo nukreiptos linkui tėvynės Lietuvos dabartinio momento. Visi ragino aukėti Tautos Fondui, kuris kiek išgali. Aušrinkimas tęsėsi ramiai be didelių ginių. Iš svarbesnių nutarimų verta pažymėti, kad nutarta įtaisyti kambarį ir jame, jeigu bus galima, užlaikyti knygyną. Klierikas Jonas Bakšys per vasarą nemazai pasidarbovo del Vyčių, užtai jam iš išdo paaukota \$10.00 ir prieš pat išvažiavimą į mokyklą buvo surengtos prakalbos.

Pagerbimui kun. A. Peralčio varduvių dienos, nupirkta gražus gėlių buketas. Teatrališkas skyrius, pabūgo gal vasaros šilumos, tuotarpu dar nieko neveikia. Yra viltis, kad tuojau imsis už darbo.

Lietuvos šakelė.

BINGHAMTON, N. Y.

Siose dienose į mūsų koloniją devynių metų nešamas atsiladojo garbingas nevaliežniškų, laisvamanių ir cecilijų bolševikų vyskupas Mockus, kad duoti sustiprinimą savo žioploms avėlėms. Atsiladojus Mockui į Binghamtoną visi cecilikai sujudo, sukruto ir iš visų pakampių pradėjo traukti ir spiesties aplink Mockų. Įžanga į savo mūkinę Mockus padarė 15c. ir dar nuo kožno ima po 25c. nežinia kam. Kol kas Mockus Binghamtone turi darbo nemažai, nes visokio plauko laisvamanių, cecilijų vaikų buvo nekrištyti, krikšto ceremonijos buna gana juokingos. Nėra abejonės, kad Mockus gerai pasipelnėjęs iš tamsių žmonių išdums savais keliais iš Binghamtono.

Vargšai tie mūsų visokie bedieviai, kurie duodasi save išnaudoti visokiems bambizams. Susipratimo, žmoneliai, susipratimo! Zvirblis.

ATHOL, MASS.

Rugpj. 25 L. D. S. 4ta kp. buvo surengtas puikų vakarą pobažnytinėje svetainėje. Vakarą programą prasidėjo su

darbininkų himnų, kurį pabaigė p. V. Šereika. Paskui buvo sulošta du monologai ir dar sudainuota du solų: "Jojau dieną" ir "Skiniau, skiniau skėnimėlį". Monologai ir dainos visiems patiko, tik socialistai labai raudonavo laike monologų. P-lė A. Aneičutė pasakė įspūdingas eiles "Lietuvos likimas", J. Gailunas ir P. Kučinskis suleido "Kas gudresnis", iš koki publika turėjo nemažai juoko. P-lės P. Tamušinaitė, A. Petrauskaitė ir K. Matulytė, sudainavo vieną dainelę. Jų gražūs balseliai maloniai skambėjo. P-lė M. Petrauskaitė pasakė gražiai liudnas eiles, "Kodel". Klierikas J. Bakšys plačiai papasakojo apie buvusį Federacijos Seimą Baltimorėj ir pranešė, kad prasidės organizavimas lietuviškos armijos. Tas jo pasakymas tarp atoliečių sukėlė nemažus ginius: vieni karščiavoji už armiją, o dauguma prieš, sakydami, kad niekas iš delegatų nebuvo ingalioti kalbėti apie armiją. Ant galų gerb. klebonas A. Petrauskaitė pasakė ilgą, gražią prakalbą apie socialistišką pasaulio surėdymą ir faktais nurodė jį netvarkingumą, ne-nuoseklumą ir nepadorumą. Žmonių vakare buvo atsilankė nemažai ir visi, matyt, buvo patenkinti tokiais įvairumais. Nemažai išdalinta veitui brošiurėlių "Darb." leidinio. Įžanga bavo dykai. Taipgi buvo renkamos aukos del šio padengimo. Surinkta \$9.35. Užmokėjus \$2.00 už svetainę, likusieji \$7.35 pasiskirti tapo T. Fondui.

Tą pačią dieną buvo L. Vyčių 10 kp. susirinkimas. Susirinkimas tęsėsi ramiai be didelių ginių. Iš svarbesnių nutarimų verta pažymėti, kad nutarta įtaisyti kambarį ir jame, jeigu bus galima, užlaikyti knygyną. Klierikas Jonas Bakšys per vasarą nemazai pasidarbovo del Vyčių, užtai jam iš išdo paaukota \$10.00 ir prieš pat išvažiavimą į mokyklą buvo surengtos prakalbos.

Pagerbimui kun. A. Peralčio varduvių dienos, nupirkta gražus gėlių buketas. Teatrališkas skyrius, pabūgo gal vasaros šilumos, tuotarpu dar nieko neveikia. Yra viltis, kad tuojau imsis už darbo.

Lietuvos šakelė.

BINGHAMTON, N. Y.

Siose dienose į mūsų koloniją devynių metų nešamas atsiladojo garbingas nevaliežniškų, laisvamanių ir cecilijų bolševikų vyskupas Mockus, kad duoti sustiprinimą savo žioploms avėlėms. Atsiladojus Mockui į Binghamtoną visi cecilikai sujudo, sukruto ir iš visų pakampių pradėjo traukti ir spiesties aplink Mockų. Įžanga į savo mūkinę Mockus padarė 15c. ir dar nuo kožno ima po 25c. nežinia kam. Kol kas Mockus Binghamtone turi darbo nemažai, nes visokio plauko laisvamanių, cecilijų vaikų buvo nekrištyti, krikšto ceremonijos buna gana juokingos. Nėra abejonės, kad Mockus gerai pasipelnėjęs iš tamsių žmonių išdums savais keliais iš Binghamtono.

Vargšai tie mūsų visokie bedieviai, kurie duodasi save išnaudoti visokiems bambizams. Susipratimo, žmoneliai, susipratimo! Zvirblis.

ATHOL, MASS.

Rugpj. 25 L. D. S. 4ta kp. buvo surengtas puikų vakarą pobažnytinėje svetainėje. Vakarą programą prasidėjo su

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Po valgių neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Pralaina visus nesaugumus, tokius vidurių ligos pasina, iš negero suviršinimo, o tas reikšia, kad reikia pamągti vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

REIKALAVIMAI.

Tuojaus reikalingas yra janitorius, kuris turi kartu ir zakristijonauri. Visų šventų parap. Bažnyčioj ir mokykloj. Algos \$75 į mėnesį, kainavys extra ir kitos extra įeigos už zakristijonavimą. Atsiskaitė pas Kun. P. Lapellis, 10806 Wabash Ave.

REIKALINGOS

Mergaitės 15 metų ir daugiau del generalio darbo mūsų išsiuntinėjimo (shipping) skyrių. Gera užmokestis. Atsiskaitė prisengusios dirbti. Employment Office Continental Can Co. Inc., 5401 W. 55th St.

Reikalingi vyrai "Eberia" ir pagelbinkai prie "founders". Gera užmokestis, darbas pastovus. Atsiskaitė: American Building Foundry Co., 2300 So. Springfield Ave.

Reikalingi materialai del Kontuokly's anglių mašinos. Vade ir su šeimynomis. Geras uždarbis, mes užmokame visus išlaistius. Atsiskaitė: 30 So. Canal St., 2ros lubos.

Reikalingas buteris, kuris mokėtų kalbėti lietuviškai, lenkiškai ir angliskai. Atsiskaitė sekanti adresu: 1645 Wabasha Ave. Telefonas Monroe 2543.

Ant parodomo būdne labai gerori lietuvių apgyventoj vietj. Mėdžiame tuojaus atsiskaitė, pasiduos už pigią kainą. Justinas Vaitkevičius, 4624 Wood St.

PRAPUOLĖ. PAULINA BOGUSH, amžiaus 12 metų, 6 mėnesių, turi tamsiai rudus plaukus, pilkas akis. Ja išsivedė iš namų rugpj. 22, Stella Babilonis, gyvenanti 4534 Marshall Ave., prašydama, kad ją palydėtų ant depo. Gal kas ją matė, ar gal kas žino, ar ji pati tegul atsiskaitė, nes jos motina labai serga. Ana Bogush, 4634 Fairfield Ave.

LIETUVIAI kurie įdomaujate uke, skatytite ir platinkite vienintelį ukės laikraštį "AMERIKOS UKININKA". Kreipkitės sekanti adresu: AMERIKOS UKININKAS P. O. Box 96, HART, MICHIGAN.

TAUTOS IZDO VAL DYRA

Pirmininkas, kun. F. Kemėšis, 4943 W. 15th St., Cicero, Illinois.

Yra pagelt kun J. Saulakis 324 Wharton St Philadelphia, Pa

Raštininkas 44 S. S. 3230 Auburn Ave. Chicago

Phone Boulevard 9172 LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS DR. M. T. STIKOL

Valandos: 6 iki 8 vakarais. Nedėliomis 9 iki 12 ryto.

1741 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.

Atyda Šiaučiams!
Vienas mažas "finisher" su motoru geriausiai stovj, antras rankinis Jack skura ir kiti čiašiams reikalingi dalykai, gaunami pigiai pas K. KAPLAN & SONS 4608 S. Ashland Ave. Chicago, Ill. Telefonas Yards 3404.

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS
Lietuvis graborius. Atlieku visokias laido tuvas kopiglausias. Turu savo karabonus ir automobilius. Taipgi dides ne dalį grabu patis dirbamas. 3307 Auburn Ave. Telephone Drovers 4188

DR. SIGMUND MANN

Daktaras ir Chirurgas MIESTO OFFISAS Michigan Boulevard Bldg Suite 922 Chicago, Ill. Valandos: 11-12 ryto iki 1 po pietų. OFFISAS 6140 W. 25th ave. Chicago, Ill. Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakarais. Nedėliomis nuo 12 iki 13. Telefonas Chicago 388. Home Telefonas, Waukegan 3659

Dr. C. M. GLASER

CHIRURGAS 3109 So. Morgan Street CHICAGO, ILLINOIS Valandos: — 8 iki 11 ryto 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 8 iki 8 vak. Telefonas Yards 5887

Dr. M. Stupnicki

CHIRURGAS 3109 So. Morgan Street CHICAGO, ILLINOIS Valandos: — 8 iki 11 ryto 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 8 iki 8 vak. Telefonas Yards 5887

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

GYDO VISOKIAS LIGAS 3451 North Western Boulevard Kampas W. 25-tos Gatvės

PIRKITE KARŠTUS TAUPY. MO ŽENKLELIUS (W. S. S.)

SUSIVENIJIMAS LIETUVŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN R-CALLIANCE of AMERICA TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka: PASALPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje. POMIRTINIS: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00

Primama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulgy metų laike isirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors bujai; todėl rašykis dabar — atsisieis mažiau mokėti, negu pataukus. Nelauk, kol pasens ar apsigai.

Konstitucija, mokėsinis knygelė, savaitinį laikraštį "Garbą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susizink pas vietinės kuopos raštininką ir isirašyk dabar. Jei tavo apielinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasisteng, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Detroito Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS 458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

Dr. A. R. Blumenthal D. D. AKIU REPEKALISTAS Fatsrimas Dykal. Ofiso valandos: nuo 9 15 ryto iki 9 val. vakarais. Nedėliomis 9 iki 12 4640 S. Ashland Ave. kamp 47 St. Telefonas Yards 4817 Telefonas Boulevard 6487

A. A. SLAKIS, Lietuvis Advokatas

LAWYER Ofiso mieste 2-ty lubų — Kampas 1829 Association Bldg 18 So. LaSalle St. Chicago, Ill. Telefonas Randolph 3888. Ustarnio ir Pėnyčios vaka rals nuo 7 iki 9 val. 8355 So. Halsted Street. Tel. Yards 4493

DR. A. A. ROTH

Ofiso mieste 2-ty lubų — Kampas 1829 Association Bldg 18 So. LaSalle St. Chicago, Ill. Telefonas Randolph 3888. Ustarnio ir Pėnyčios vaka rals nuo 7 iki 9 val. 8355 So. Halsted Street. Tel. Yards 4493

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS 3451 North Western Boulevard Kampas W. 25-tos Gatvės

DR. P. SILVITIS

CHIRURGAS 3109 So. Morgan Street CHICAGO, ILLINOIS

DR. S. NAIKELIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4712 So. Ashland Ave. Valandos nuo 7 15 ryto iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakarais. Nedėliomis nuo 10 iki 12 15 ryto. Cicero Ofisas: 49th Ave. ir 14th St. Tel. Cicero 39 arba Cicero 252. Valandos nuo 9 iki 10 15 ryto ir nuo 4:30 iki 6:30 vakarais. Nedėliomis pagal sutarimą.

CHICAGOJE.

IS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS BAZARO.

(Tasa iš praeito numerio). Užbaigę iškilinę pašventinimo tarnybos vėliavos (Service Flag), parapijonai su lygiu entuzijazmu ėmėsi kito darbo. Kuomet jie išėjo iš bažnyčios, pakilo didelis trukšmas. Tuo parapijonai puolė prie langelio pirkti įžangos tikietis, kiekvienas norėdamas iš svetainę įsigauti kuogrečianisiai.

Bazaras prasidėjo su dideliu bruzdėjimu. Žmonės entuzijastiškai tuojaus ėmėsi darbo. Vieni apstojo Moterų Sąjungos būdą; kiti apstojo kun. B. Urbos mižinišką "dešimtį"; treči parapijonai būdą ir t. t. nebeliko nei vienos dykos buodos. Visos darbininkės kruta, bėginėja, šokinėja—viską daro, kad su skubti ir išpildyti visų reikalavimus. Visur daroma geras "biznis". Nes žmonės mato, kad yra gerų dovanų, kurias galima įgyti tik už penkis ir dešimtį centų.

Taip pat daug krutėjimo yra ir lauke, šale svetainės. Čia yra visokių naujų naujaujų daiktų, priemonių ir tokių įvairumų, kad nežinau kaip juos ir pavadinti. Visi žmonės užganėdinti, žaidžia, linksmi laiką leidžia.

Svetainėje, apat kitų parapijonų, yra ir muzika. Groja visokius šokus. Či žmonės, ypač jaunimėn, naudojami. Jai duota proga pasišokti. Šoka... Nors svetainė ir yra pilna žmonių ir šokiama reikia minti ant kitių kitių kojų, niekas to nepaiso. Visi sau šoka, juokiasi, linksmi šokučiuoja.

Bešokant pradėjo nuo šilumos priekaitės riedėti. Visi ištroško. Čia pabūlen pilnavo parapijonai mokyklos alumnai su savo "Alumni Japoniškų Arbataminių". Matomai, alumnai išsirinko gerą priemonę padaryti parapijonų polno. Nes ko žmonės nepirė to, bei gerti visada reikia ir jie, inėje ir gražiai išpuošę kambarį, sėda už stalo ir geria. Či gerdami skėnėjusi, lažo net lupas. Nes jų tas gėrymas labai gardus—biskį saldus, biskį rūkštus. Apart to galima čia gauti ir šaltos arbatos su piragaličiais.

Inėjan ir aš pasžiūrėtu, kas čia veikiama. Net nusistebėjau. Nes viskas čia sutvarkyta su didžiū skoniu. Sakau sau, čia jau nepaprasti vaikiniai ir panaitės. Nes, kad taip gražiai viską surengti, turėjo but kas norintis su nemažu talentu. Paklauses sužinojau, kad tai padarė p-lės Martinaitė, Bernotaitė. Petkaitė ir Bereckaitė ir p. J. Macas. Garbė Severims Kazimieraitė, kad tokius padorius ir darbščius alumnus išleido iš mokyklos! Taip gi patiens alumnus, kad jie soka jiems duotas paikius pavyzdžius!

Dabar vėl prie bazaro. Kaip sakiau, viskas čia kuogrečiausia, kaip tik laikrodžio mašinerija. Svetainėje vaikštinėja gerb. klebonas kun.

PIRKITE

IS CHICAGO IR APIELIN-KES KOLONIJU.

40 VALANDU ATLAIDAI.

Rugsėjo 8 d. Šv. Petro ir Povylo liet. parapijoje West Pullman, Ill. prasidės 40 valandų atlaidai. Iš Chicago ir W. Pullman atvažiuoti dabar labai lengvas kelias, nes State karai atveža netoli pat bažnyčios. Paėmus State ir 119 karus iš pat miesto į vieną valandą galima atvažiuoti. Iš karo reikia išlipti laukan ant 119 ir Union Ave.

IS NORTH SIDE.

Nedėlioje, rugs. 1 d. gerb. Kudirka iš sakyklos pranešė, kad vakare įvyks prakalbos. Sugrįžusieji delegatai, iš kongreso išduos raportus. Atėjus vakarui nuėjau ir aš pasiklausyti. Svetainėje radau neskaitlingą būrėlį moterėlių, sakytum, lig toje apylinkėje nėra vyrų. Bet pažiūrėk kiek vyrų saliuose, kuomet tie buna atdari. Ragina kiek galėdami viens kitą gerti. Katras atsisako, tą vadina nesuipratusiu. Musų apylinkėje išties yra dar daug nesuipratusių. Ne kurie net nežino, kas tai yra tautos reikalai.

Nors publikos nedaug buvo svetainėje, bet prakalbos, delegatų raportai įvyko. Visų pirma gerb. kun. Kudirka perstatė klieriką Pr. Jurą, kuris išpudingai papasakojo kongreso nutarimus. Visiems klausytojams daug simpatijos pridavė apie tautos ateitį. Antras delegatas taip pat papasakojo kongreso nutarimus. Trečias delegatas taipgi papasakojo šį tą apie kongresą ir nutarimus, kad kongresas puikiai pavyko, kad daug aukų suaukota Tautos Fondui ir tt.

Ant galo dar kalbėjo gerb. kun. V. Kulikauskas. Kalbėtojas patarė, kad sulig kongreso visi tie nutarimai būtų vykdinami, idant kiekvienas suprastų tautos ateitį. Klausytojų upas buvo pakilęs. Visi buvo pilni energijos ir žadėjo stoti į darbą.

Lai nuo šito kongreso musų tautos darbas padidėja keleriopai. Vilušilaitis.

IS WEST PULLMAN, ILL.

Nedėlioje, rugpj. 25 įvyko musų parapijos piknikas Karecko darže. Gana gražus burys žmonių linksminosi, žaidė žaidimo medžių pauksnė iki prietemo. Vakare visi linksmy su pakilusiu upu, kaip vienos šeimynos nariai, šnekučiuodami traukė į namus.

Sis parapijos piknikas iš visų atžvilgių gerai pavyko. Diena buvo graži, todėl, visi galėjo iki soties prisizaisti, ar kaip kitaip smagiai praleisti popietį medžių pauksnė. Pelno parapijai liko virš 300 dol.

Pikniko pagražinimui buvo Šv. Petro ir Povylo parapijos, vedamas J. Balsio, vargonininko, kuris sudainavo keletą dainelių. Choras nors neskaitlingas, bet matyt gerai išlavintas, nes sudainavo puikiai. Jaunimas, vadovaujant Vyčiams, visą popietį žaidė įvairias lietuviškas žaismes. Ypač išpudingas reginys buvo žiurint į didelį ratą musų jaunųjų besisukant po medžiais, iš kurių krutinių garsai skambėjo musų nymylė-

tos dainos, kurias musų močiutės, besiruošdamos niuniavo, kurias rasotais rytais gėmant bandą piemenėliai dainavo. Regėdamas jaunimą bežiūziant: "Aguonėlė", "Rutelė", "Žilvitį", Jievužę" ir kitas žaismes, ir girdėdamas tas daineles, visai užmiršti beesas už kelių tukstančių mylių nuogimtinės, svetimam krašte; jauties tada, rodos, pačios Lietuvos širdį.

Garbė Vyčiams, garbė musų jaunimui, kad žadinate tėvynės meilę musų išeivijoje. Nemažai prisidėjo prie paisekimo parapijos pikniko muzikantai, musų jauni Vyčiai, kurie, padedant nekurieš "iš Roselando, griežė visą popietį veltui. Tai nemenkas pasišventimas savo parapijai. Garbė jums už tai! P. Kareckis taipgi davė daržą dovanai.

Iš visoko matyti, kad West Pullmano lietuviai ir jų parapija gyvuos, nes pas mus viešpatauja tikra vienybė. Valio vyrai! Vienybėje galysybė. Šiame nedėdieny musų vaikūčiai ėjo prie pirmos Šv. Komunijos. Gilų įspūdį darė į žmones besitardami mažyčiai prie Šv. Stalo. Gerb. kun. J. Paškauskas pasakė išpudingą pamokslą šiai iškilmėi pritaikintą. Taip pat šią savaitę užsiėmė vaikūčių mokykla, kurioje buvo mokinami lietuviškai skaityti, rašyti ir dainuoti. Visur Esantis.

IS TOWN OF LAKE.

Tarnystės vėliavos pagerbimas.

Rugsėjo 2 d. Town of Lake kolonijoje buvo neparasta iškilmė. Tai buvo pagerbimas Service Flag visos Town of Lake kolonijos. Rytė, 9 val., susirinko nemažas burys žmonių prie svetainės. Iš svetainės tapo pajmta Tarnystės Vėliava, o su ja sykiu tautiškos ir amerikoniškos ir eita gatvėmis link bažnyčios.

Kada prasidėjo maršavimas labai gilų įspūdį darė į kiekvieną, kuris tėjio į visą tą iškilmę.

Visų pirma ėjo skaitlingas Šv. Cecilijos benas grieždamas patrijotiškus maršus. Paskui beną sekė būrelis Vynto Gvardijos kareivių. Paskui juos traukė šiaip žmonės. Visi slinko tarsi lig kokio šniuru, kurio augštai plevėsavo vėliavos. Prisartinus parodai prie bažnyčios, čia sutika gerb. klebonas kun. A. Skrypka, ir prasidėjo pašventinimo iškilmė. Tarnystės Vėliava tapo įnešta į bažnyčią ir pastatyta paskirtoje vietoje, vyrų pusėje.

Klebonas pašventinęs vėliavą, prabilo į žmones išdėstydami iškilmes reikšmę ir jos svarbą.

Po pamokslų prasidėjo pamaldos. Atgiedota ekzekvijos ir atlaikyta Šv. mišios už žuvusius musų brolius Europinėje karėje.

Vakare parapijinėje svetainėje prasidėjo įvairūs programos, kurį vedė p. A. Kareiva. Vakaro programos buvo atdarytas amerikonišku himnu, kurį sudainavo vietos giesmininkai, pritariant Šv. Cecilijos benui.

Reikia pasakyti, kad svetainė taipgi buvo papuošta vėliavomis, o ant scenos plevėsavo Tarnystės Vėliava su 204 žvaigždutėmis.

Pirmiausia programą vedėjas paaiškino vakaro tikslą

perstatė pakalbėti p. J. Elijošių. Kalbėtojas savo kalboje gražiai nupiešė šios dienos šventę. Po jam kalbėjo amerikonas J. W. Breen. Šis kalbėtojas daug ką papasakojo, taipgi pagyrė lietuvius. Trečias kalbėtojas buvo gerb. klebonas kun. A. Skrypka, kuris labai gražiai nupiešė šios dienos įspūdžius. Laike jo kalbos buvo padaryta rinkliava Randonajam Kryžini. Sumesta \$26.53. Prakalbų tarpuose visus palinksmo Šv. Cecilijos choras, kuris sudainavo keletą patrijotiškų dainelių, taipgi nemažiau susirinkusius linksmino ir Šv. Cecilijos benas.

Programas užbaigtas lietuvišku tautišku himnu. Verta paminėti, kad musų kolonijoje išrinkta komisija nuveikė didelį patrijotišką darbą. Ypač daug pasidarbavo p. A. Kareiva, nes jis rinko iš šios kolonijos išėjusių kariuomenės lietuvių vardus, pavardes. Iš viso surinkta 204 kareiviai, kurie tapo įtraukti į Tarnystės Vėliavą.

Bet anaip tol dar ne visi tapo surinkti. Yra dar užsilikusių, nesurastų. Spėjama tiek ir tiek, kurių vardų neteko paminti.

Taigi gerbiame Town of Lake lietuviai, jeigu dar kas nepadarė kareivio vardą, tai tuojan paduokite jį p. A. Kareivai, (1805 W. 46th St.). Nežilgo eis per "Draugą" visų kareivių vardai ir pavardės, kurie yra išėję į Dėdės Samo kariuomenę. Kiekvienas patėmijęs, kad laikraštyje nėra vardo, pavardės, kaimyno arba pažįstamo kareivio, tuojan lai praneša augščiau nurodytu adresu. Taigi tėmykite laikraštį garsinančias pavardes.

Komisijos Narys.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGOS CHICAGO APSKRIČIO PROTOKOLAS.

Lietuvių Darbininkų Chicago Apskričio susirinkimas atsidarė nedėlioje, rugpjūčio 25-tą, 1918, Visų Šventų par. salėje, 10806 Wabash Ave. (Roselando).

Susirinkimą atidarė pirm. M. Mažeika su malda. Pradėta svarstyti apie išvažiavimą, kuris turėjo įvykti 2-rą d. rugsėjo, bet pasikalbėjus pasirodė, kad nebus galima, taigi išvažiavimas atmetas. Toliaus Apskritys išnešė pagėdavimą, kad kuopos, kurios nesimūtė delegato į seimą, kad pasikviestų p. Pr. Zdanuką į savo susirinkimus, kuris išduos pilną raportą iš L. D. S. Seimo, atsidarė Baltimorėje, Md. Jo adresas yra sekantis: Pr. Zdanukas, 1430 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

Kad sustiprinus esančias L. D. S. kuopas ir sutvėrus naujas kuopas tose kolonijose, kur jų dar nėra, nutarta ruošiant surengti maršrutą ir pasikviesti gerus kalbėtojus, kurie gerai išaiškintų organizacijos stovį ir jos reikalingumą mums lietuviams. Tas darbas atidėtas ant rudens. Raportai iš kuopų apie narių skaitlį parodė, kad kiekvienoje kuopoje užaugo gana didelis, ir kad kuopos puikiai gyvuoja; morgiai naikina mi ir, aplamai imant, viskas sekasi gerai.

Duotas inėsimas, kad surengti vakarėlį pagerbimui naujų narių, kurie prisirašė per 1918 metus, bet galutinas nutarimas paliktas ateinančiam susirinkimui. Kad geriau išgarsinti L. D. S., duota

Bell System

Skaitliavimas Flat Rate Beviltska Klaida

CHICAGOJE, 1907 tapo aprinkta Walter F. Burgess, inžinierius ir telefono ekspertas, kad gerai išstudijuoti ir paskaičiuoti raportą apie patarnavimą ir jo kainą. Sulyg flat rate, štai ką ponas Burgess sako miesto Tarybai:

"Paprasta metoda skaitliavimo už telefono patarnavimą, per flat rate yra tikrai beviltska klaida. Ši opinija yra pas visus telefono inžinierius visuose miestuose Europoj".

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

Operetė "Pumpurėlis"

Tik ką išėjo iš spaudos naujagimė operetė "Pumpurėlis", kuri parašė gerb. Kun. F. B. Serafinas. Muziką sukomponavo gerb. muzikas A. S. Pocius. Labai tinkanti dabartinėms laikams. Kaina jos yra labai maža, nes tik 35c už vieną. Agentams 55 nuol. nuolaidžiame. Reikalaukite pas:

Draugas Publishing Co.
1800 West 46th Street Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA AUTOMOBILIŲ TAISYMO (REPAIR SHOP)

Nevežkit automobilį pas žydus, čia yra lietuvių experai, ką gali jums patarnauti puikiau ir greičiau, sutaisome visokius pasigadinimus. Sutaisome ant kelio sustojusius, traukiame sulužusius. Reikalė kreipkitės pas mus.

ADAM WIDZE, 3222 S. Halsted St., Tel. Drover 2186

United States Food Administration License No. 06901

BANKES' COFFEE The Best 26c a lb

19c

GERIAUSIS SVIESTAS 47c	Ilgesnėji sviestas labai geras po 30c	0000A Geriausias Bankes' sviestas su bent kokia 14c	DAIRY SVIESTAS 42c
------------------------	---------------------------------------	---	--------------------

WEST SIDE 1875 Milwaukee av. 2954 Milwaukee av. 1945 Milwaukee A. 1519 W. Madison st. 3623 W. Madison st.	SOUTH SIDE 1644 W. Chicago av. 1836 Blue Island av. 2612 W. North av. 1217 So. Halsted st. 1832 So. Halsted st. 1918 W. 12th st.	NORTH SIDE 461 W. Division st. 776 W. North av. 2646 Lincoln av. 3244 Lincoln av. 3412 W. Clark av.
---	---	---

inėjimas, kad būtų padaryti apgarsinimai, panašiai kaip piknikų kad yra, ty, kad plojimu.

Kitas susirinkimas nutarta laikyti Dievo Apveizdos par. svetainėje, 18-tos ir Union Ave., rugsėjo 29-tą, 1918, 2-ral po pietų.

Susirinkimą uždarė pirm. M. Mažeika su malda.

M. Mažeika, Apskričio pirminnikas.
M. L. Gurinskaitė, Apskričio raštininkė.

P. S. Apskritys išreiškė pageidavimą, kad kuopos kiek galint rinkytų pagarsinimus ir 1919 m. L. D. S. kalendorių, kad padėjęs Centrai padengti lėšas išleidimo kalendoriaus.

RED. ATSAKYMAI.

A. F. S.-s. (Roselando, Ill.). Pranešimas atėjo pervelai, todėl negalėjome patalpinti.

Ponas M. Mažeika išdavė raportą iš L. D. S. seimo apie brėždamas labai gražiai seimui išgarsinti L. D. S., duota

PIRKITE KARES TAUPYMO ZENKLELIUS (W. S. S.)